

Fanerozoické mobilní zóny

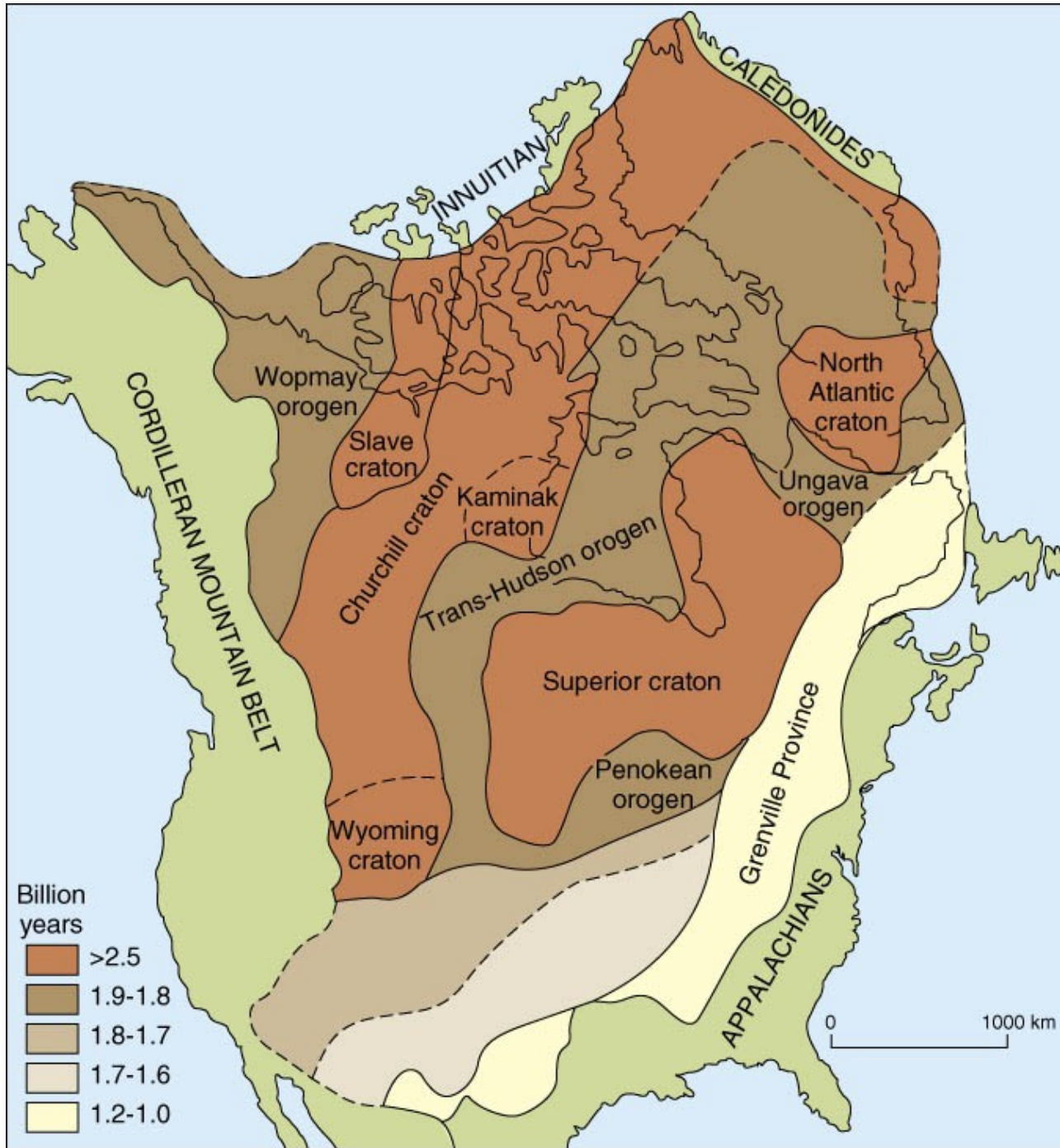
Apalačskou mobilní zónu a na ní navazující pásmo Quatchita-Marathon

Kordilerská mobilní zóna

Franklinsko-inuitská mobilní zóna

KALEDONSKO-VARISKÁ OROGENEZE

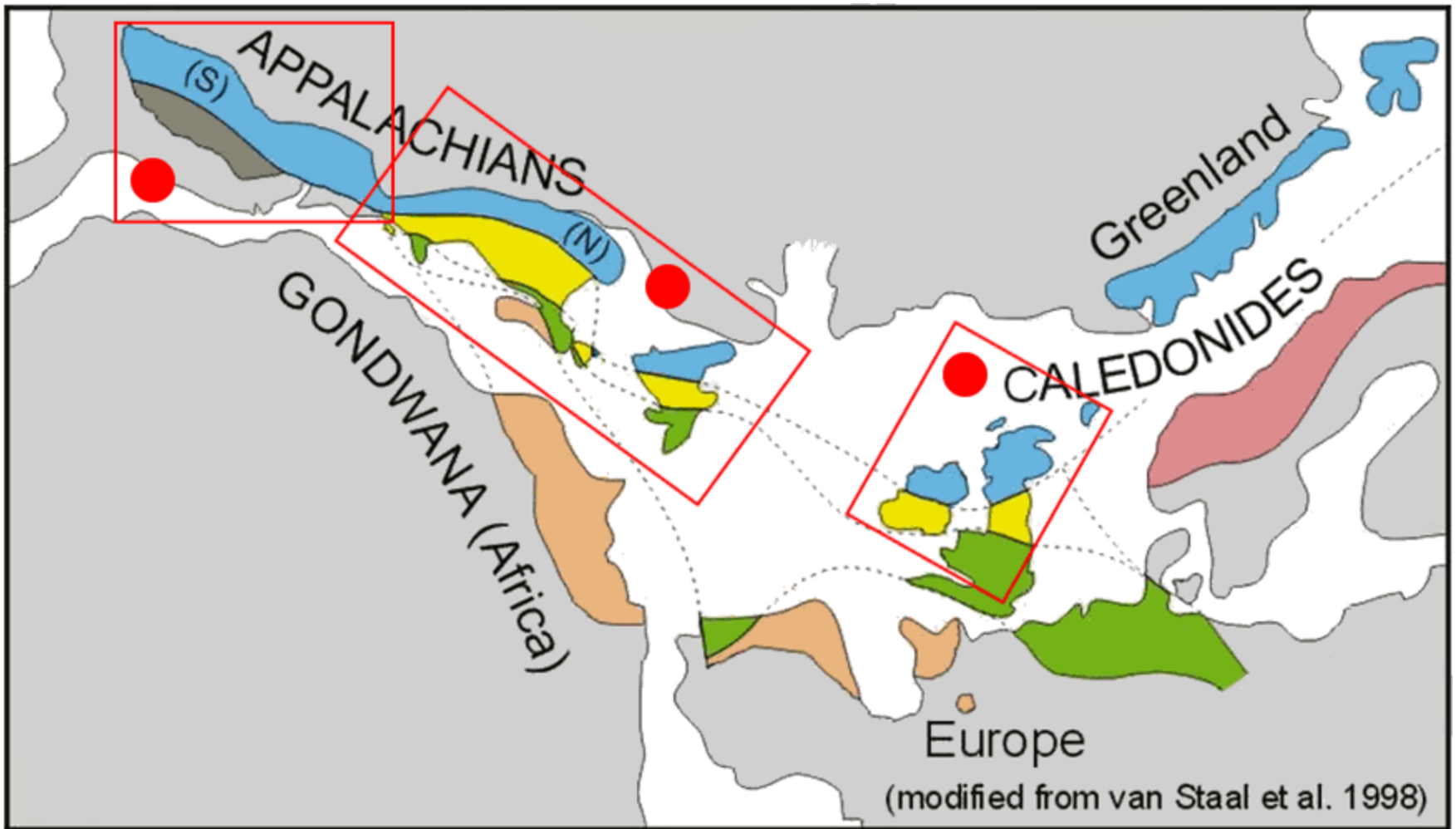
Grónské kaledonidy - kolize se skandinávskou částí Evropy

**Apalače – terání stavba, kaledonské (takonská, akadská)
i variské (alleghanská) fáze**

**Pásmo Quatchita-Marathon – alleghanská fáze, kolize s
jihoamerickou částí Gondwany**

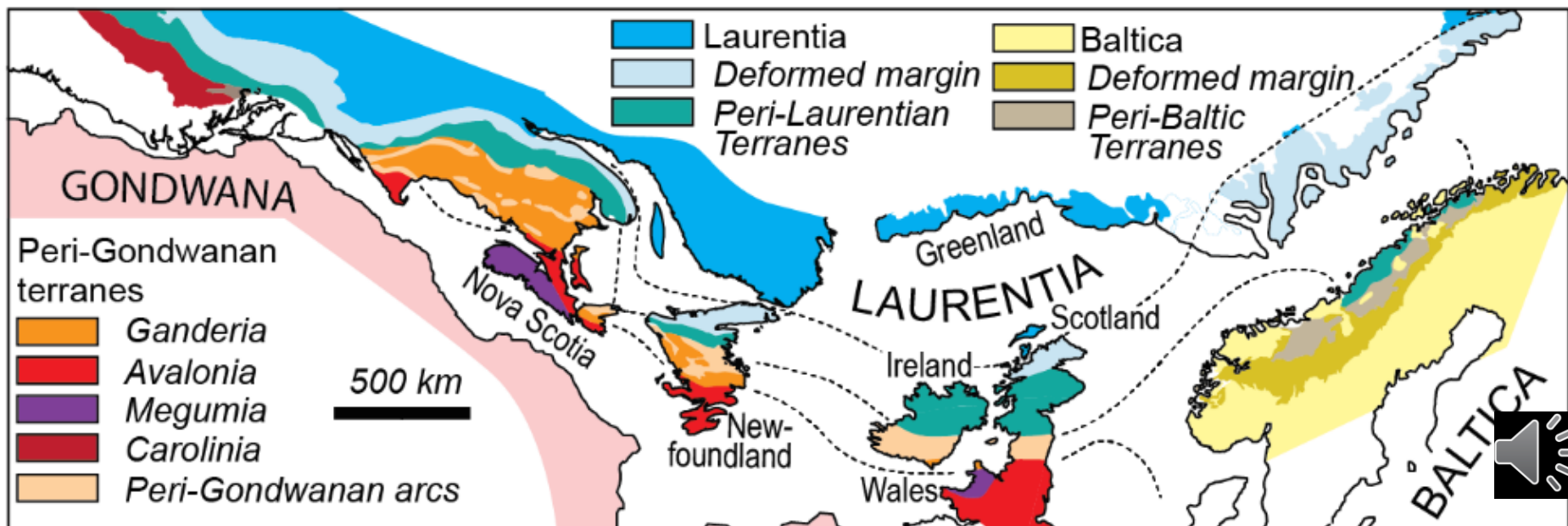

APALAČE

Apalače představují složený orogen, jehož tvorba probíhala jak během kaledonských fází tak během variských fází. Údaje seismiky ukazují, že celá jižní část Apalačí je pravděpodobně podstýlána velkou zónou odlepení a celý horský hřeben je alochtonní.

Apalače byly utvářeny při 3 orogenezích. **Takonská** orogeneze zahrnovala kolize perilaurentskými mikrokontinenty a s ostrovním oblouky situovanými v oceánu Iapetus v části přiléhající k Laurentii. **Akadská** a **neoakadská** fáze kolizi superteránu **Gander**, **Avalonie** a **Meguma** na severu a superteránu Carolina na jihu s tehdejším okrajem Laurentie. **Alleghanská** orogeneze potom kolizi s **Gondwanou**.

Laurentia – Humber, more to the south Valley and Ridge, Blue-Ridge teranes

- **Centrální zóna** – terány II a III, složitá akreční melanz teránů různé povahy situvaných v oceánu Iapetus a při jeho okrajích. Kontinentálních fragmenty, vulkanické oblouky, oceánické sedimenty. V podstatě se dají rozlišit terány, které vznikaly při okraji Laurentie a terány, které vznikaly při okraji perigondwany.
- V severní části Apalačí při laurenském okraji Humberu to je zejména zóna Notre Dame, vznikající na fragmentu Humberu. Při okraji perigondwanského teránu Gander je to zóna Exploits tvořená vulkanickými oblouky oceánické a kontinentální povahy (Popelogan arc – fragment Ganderu) a horninami zaobloukové pánve.
- V jižní části Apalačí je to superterán Carolina

Gondwanské terány – terány IV a V -Avalonia, Gander, Meguma, kolize s Gondwanou

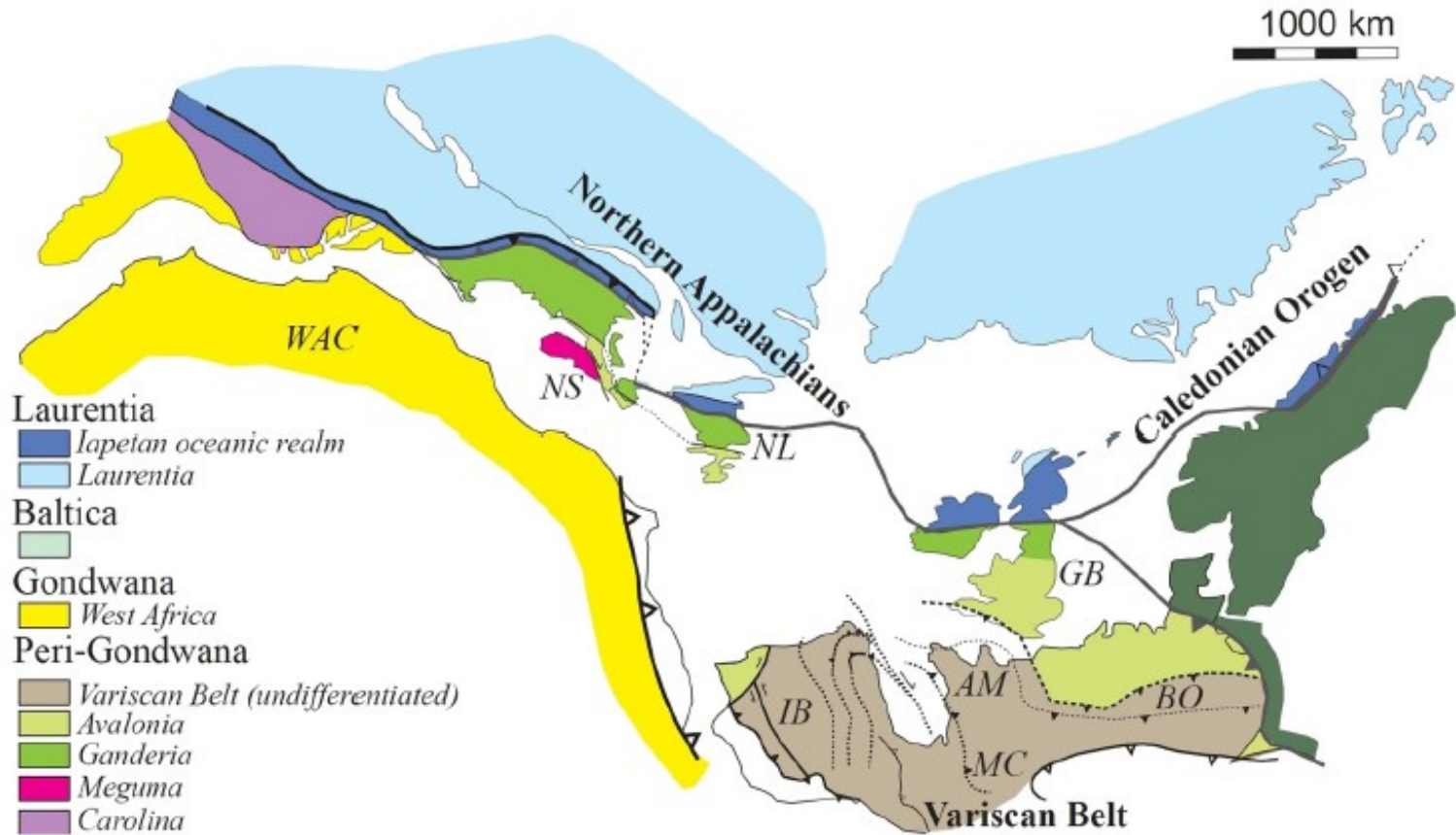

Fig. 1. Tectonic map of the Appalachian-Variscan-Caledonian orogen. Tectonic map showing the distribution of the Appalachian, Variscan and Caledonian belts at the end of the Paleozoic.

Shown are the major cratonic and microcontinental components within the orogenic belts including Iberia (IB), American Massif (AM), Massif Centrale (MC), Bohemian Massif (BO) and the West African Craton (WAC). This represents the approximate configuration of Pangea following late Paleozoic convergence between Laurentia and Gondwana.

The figure is modified from Hibbard et al. (2007), Barreiro et al. (2007), Keppie et al. (2008) and Pollock et al. (2011)

Severní Apalače

Terány skupiny I je tvořen sedimenty nejvyššího proterozoika a spodního paleozoika a svrchnoproterozoickým krystalinikem. Reprezentuje **fragменты Laurentie** nebo **terány** původně situované blízko jejího kontinentálního okraje.

Terán Humber

Tektonicky mobilizovaný okraj Laurentie. Tento terán zahrnuje miogeosynklinálu situovanou na laurentinském pasivním kontinentálním okraji a takonské alochtony. Táhne se od SZ Newfoundlandu do zóny **Valley and Ridge a Blue Ridge na jihu**. Basement se skládá z **grenvilských rul** (1,0Ma) na kterých spočívají klastické a karbonátové riftové **sedimenty** kambria až spodního ordoviku

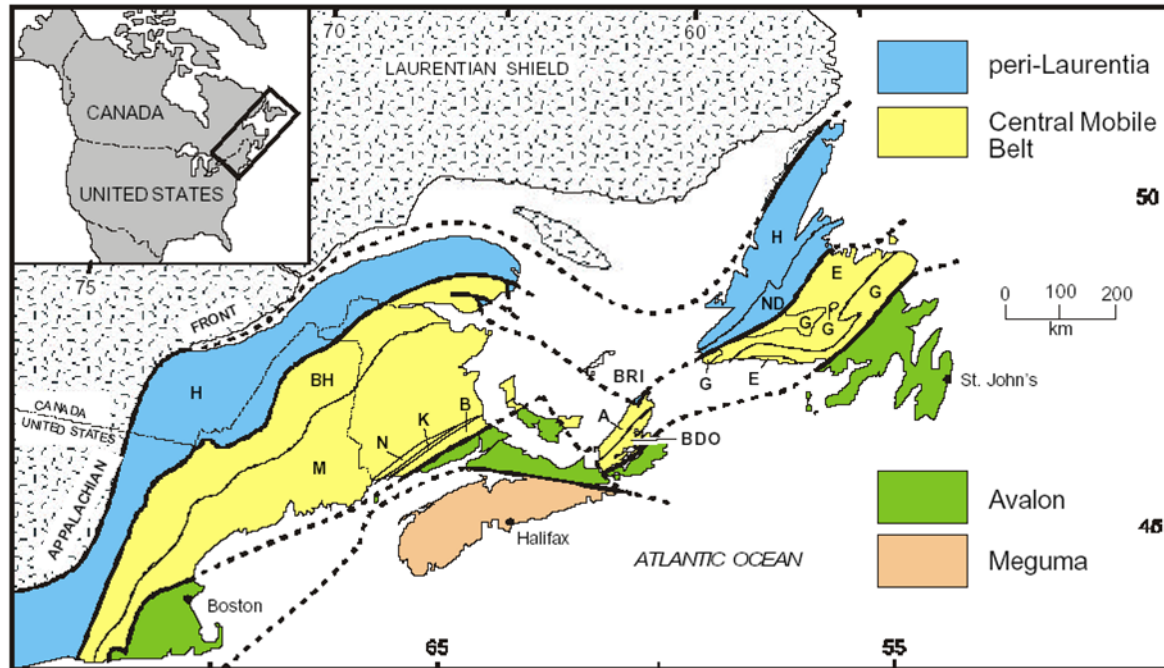
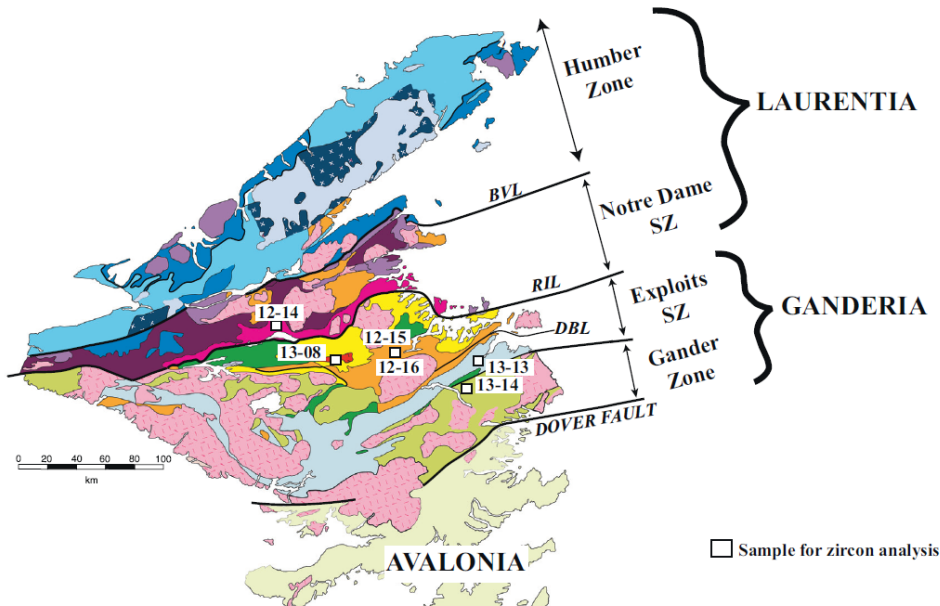

Figure 1. Simplified map of the northern Appalachian orogen showing crustal blocks and terranes (A, Aspy; B, Brookville; BDO, Bras d'Or; BH, Bronson Hill; BRI, Blair River inlier; E, Exploits; G, Gander; H, Humber; K, Kingston; M, Miramichi; N, New River; ND, Notre Dame;

Terány II a III reprezentuje **vulkanické ostrovní oblouky**, jedná se o **ofiolity** a přidruženou **akreční melánž**, Zahrnuje perihumberskou zónu **Notre Dame** a **periganderskou zónu Exploits**. Seismické údaje ukazují, že terány Notre Dame, zóna Exploits a Gander jsou alochtonní nad spodní kontinentální kůrou a že seveoamerický okraj pokračuje 70 km pod terán. Tyto terány představují jenom velmi hrubé rozdělení, protože **každý z nich se skládá ze značného počtu fragmentů** (nebo dílčích teránů?) různého původu. Obsahují mnoho ofiolitů a oblouků odvozených z lapetu a deformovaných během kolize kontinentálních okrajů Laurentie a Avalonie. .

LAURENTIA

Humber Zone

- Laurentian margin: continental shelf/rise deposits & obduction melange
- ~1030-985 Ma Grenville basement intrusions
- ~1600-1000 Ma Grenville basement gneiss

Notre Dame Subzone

- ~490-456 Ma Notre Dame volcanics & plutonics
- ~485-475 Ma Annieopsquotch Accretionary tract volcanics & plutonics
- ~507-484 Ma Baie Verte Oceanic tract volcanics & ophiolitic rocks

GANDERIA

Exploits Subzone

- ~480-460 Ma Victoria arc volcanic, magmatic & sedimentary rocks
- ~475-455 Ma Exploits back-arc volcanics & sedimentary rocks
- ~515-486 Ma Penobscot arc volcanics and ophiolitic rocks

Gander Zone

- ~515-480 Ma Gander Group
- ~565 Ma Crippleback Granite suite

AVALONIA

- Undifferentiated Avalonian rocks

Overstep

- ~440 Ma and younger plutons
- ~443-410 Ma shallow marine sedimentary rocks

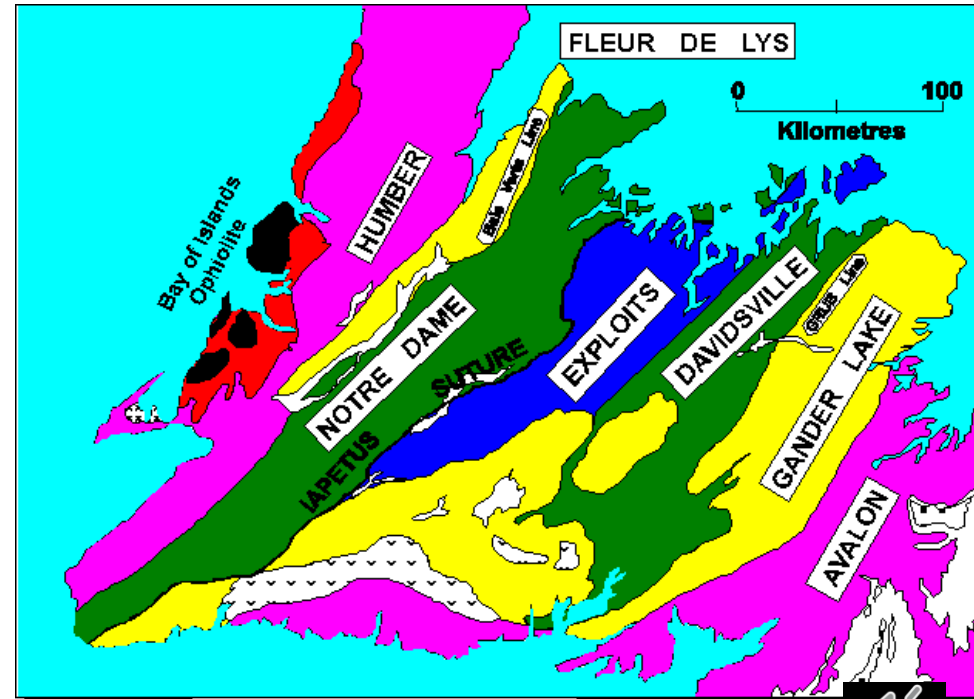
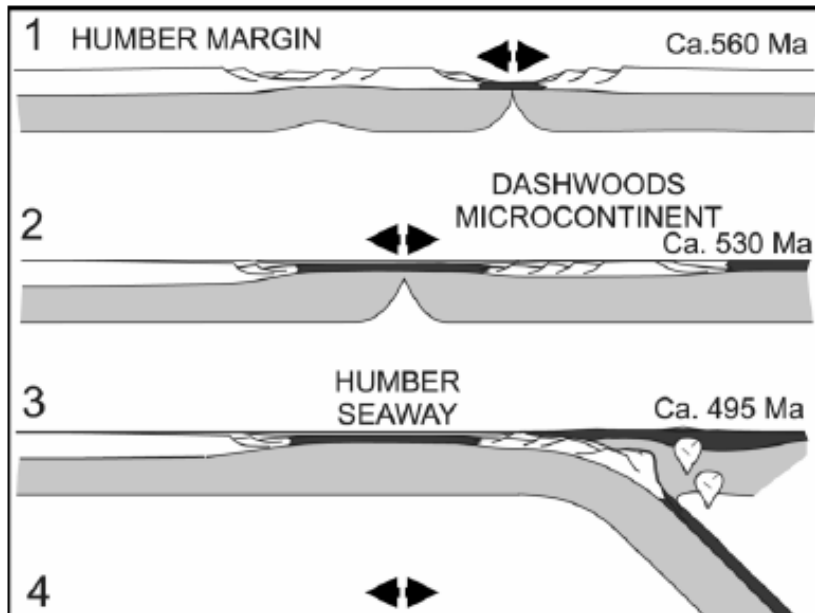

Notre Dame zone

Takonská orogeneze

Takonská orogeneze zahrnuje tektonické eventy v období svrchní kambrium – svrchní ordovik. V první fázi se od teránu Humber odděli terán Dashwood. Takonská orogeneze potom souvisela s uzavíránímokrajového oceánu a s kolizí teránu Dashwood s teránem Humber.

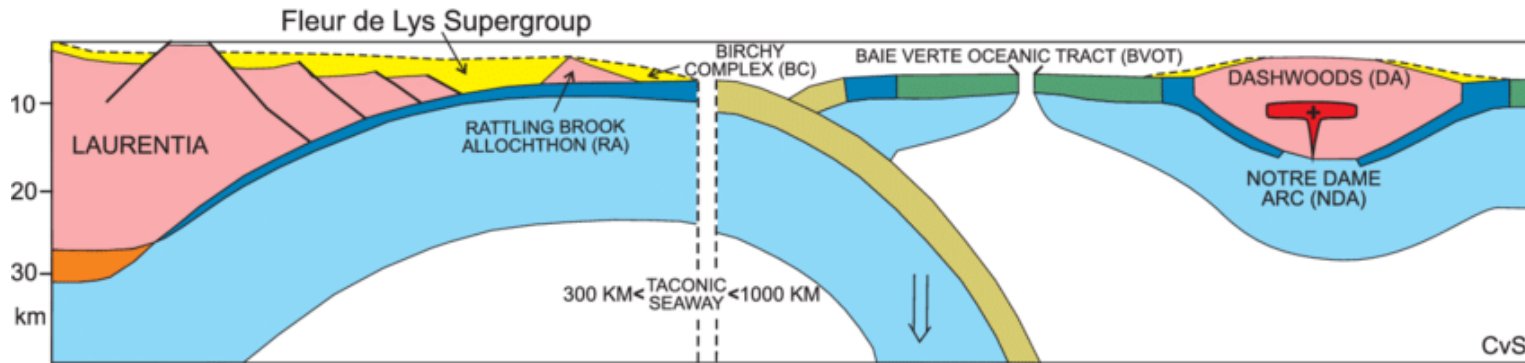
Na kontinentální okraj jsou obdukovány **dva typy teránů** – **Fleur de Lys Supergroup** (metapelitey a meetapsamity interpretované jako sedimenty kontinentálního svahu na jv od karbonátové sedimentace + ofiolity) a **velké alochtony** obsahující **ofiolity** jako jsou **Bay of Island Complex** nebo **Baie Verte** oceanic tract), který byly obdukovány v llanvirnu.

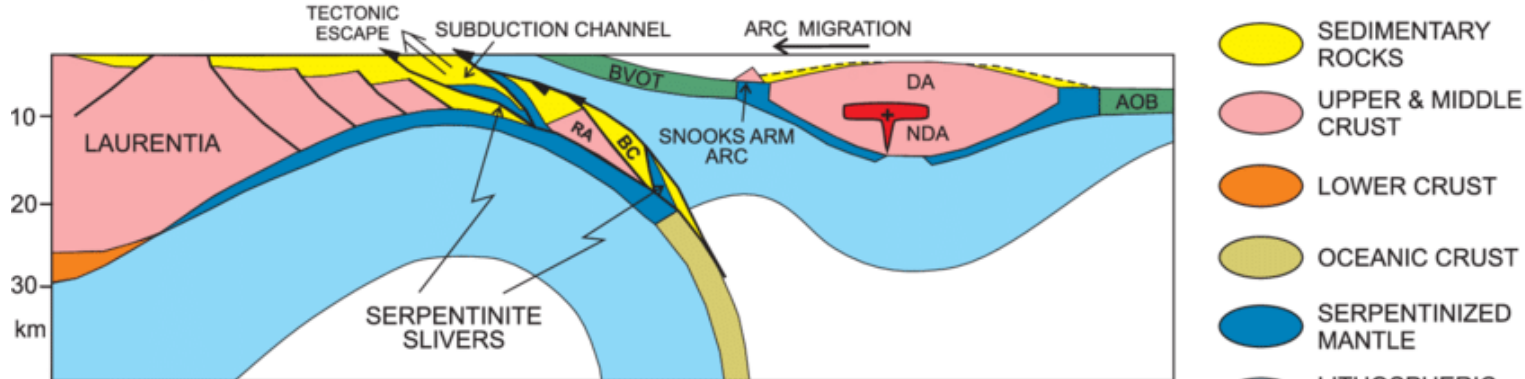
Vznik komplexu Bay of Island

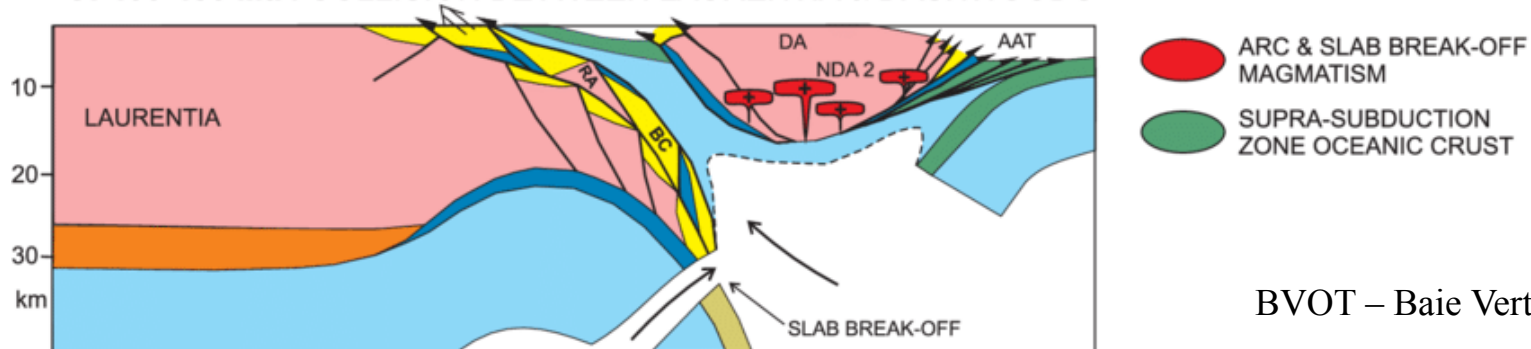
A: 490-481 Ma : SUBDUCTION INITIATION IN TACONIC SEAWAY: FORMATION OF BVOT & NDA

B: 480-467 Ma : OBUCTION OF BVOT & ESCAPE OF RA & BC

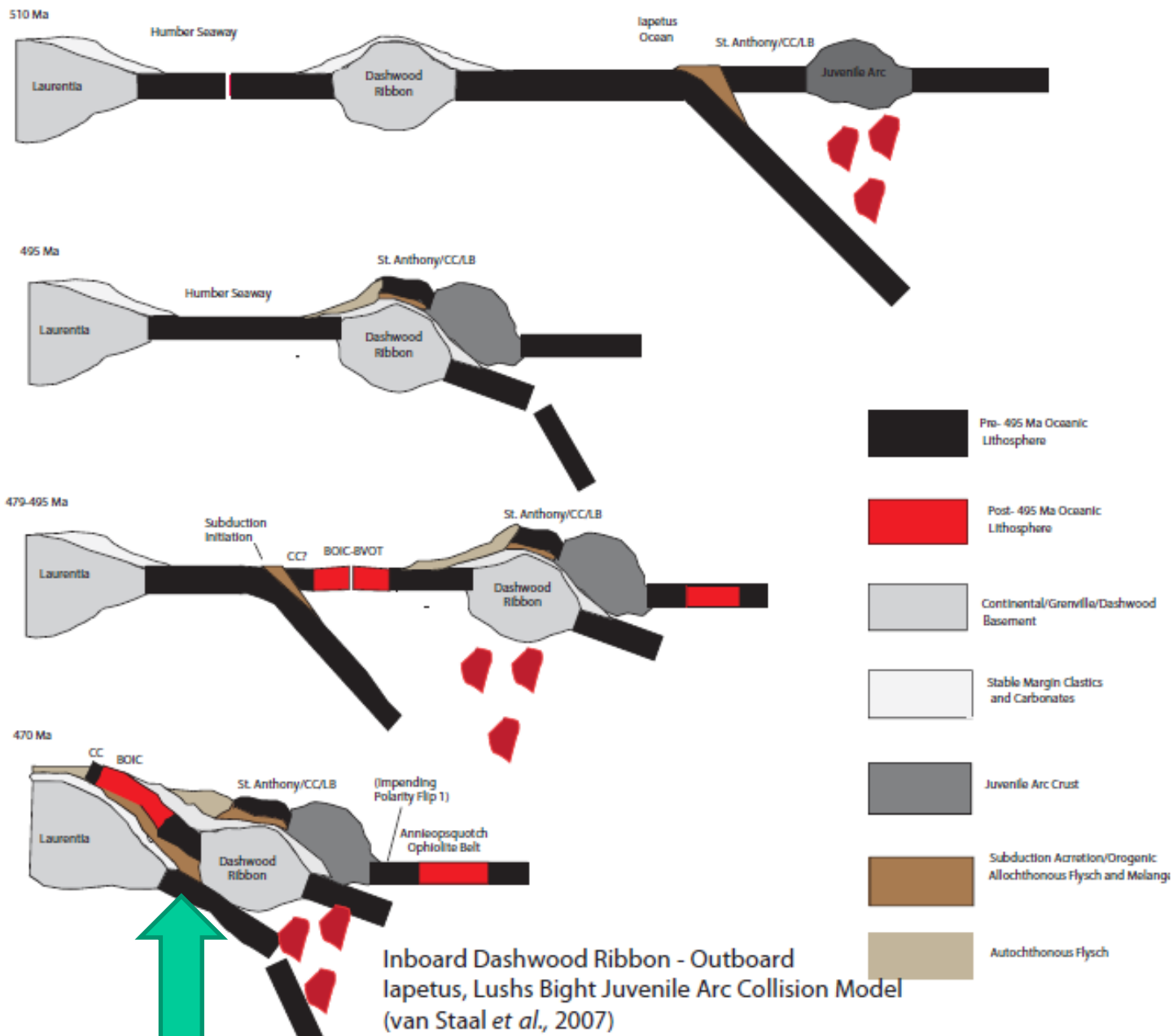
C: 466-456 Ma : COLLISION BETWEEN LAURENTIA & DASHWOODS

BVOT – Baie Verte oceanic tract

Figure 11. Schematic tectonic evolution of the closure of the Taconic sea-way and the Notre Dame arc-Laurentia collision between 490 and 456 Ma.. **A: Initiation of eastdirected subduction** in the Taconic sea-way at ca. 490 Ma, which led to suprasubduction zone spreading and formation of the boninitic ophiolites of the Baie Verte oceanic tract (BVOT) and **first phase of the Notre Dame arc** (489-476 Ma). The BVOT became basement to the forearc basin attached to the Notre Dame arc, as indicated by ample continental arc fragments in the basal part of the Flat Water Pond/Snooks Arm groups deposited above the BVOT (Skulski et al. 2010). These figures are a continuation of Figure 9 of van Staal et al. (2013), which illustrated the progressive hyperextension of the Humber margin with exhumation of lithospheric continental mantle onto the seafloor and the subsequent spreading that led to formation of the oceanic Taconic sea-way and isolation of Dashwoods.**B: Start of the Taconic collision.** Entrance and partial escape of former extensional allochthons (Rattling Brook allochthon) and transitional oceanic crust (Birchy Complex) of the hyperextended Humber margin of Laurentia into a progressively widening subduction channel. The hanging wall lid of the subduction channel is the partially obducted BVOT. Progressive steepening of the down-going Humber margin slab caused arc magmatism to locally migrate onto the BVOT, forming the 476-467 Ma extensional Snooks Arm arc. Onset of collision had initiated west-directed subduction east of Dashwoods (outside picture) forming the suprasubduction zone Annieopsquotch ophiolite belt (AOB, van Staal et al. 2007). **C: Further steepening of the down-going slab, fullscale collision between Dashwoods and Humber** margin, obduction of the BVOT onto the margin platform and further escape of the Rattling Brook allochthon and Birchy Complex above the closure temperature for argon diffusion in white mica. Magmatism following influx of asthenosphere after slab break-off took place in Dashwoods and locally in the obducted BVOT. Westdirected subduction east of Dashwoods formed the Annieopsquotch accretionary tract (AAT).

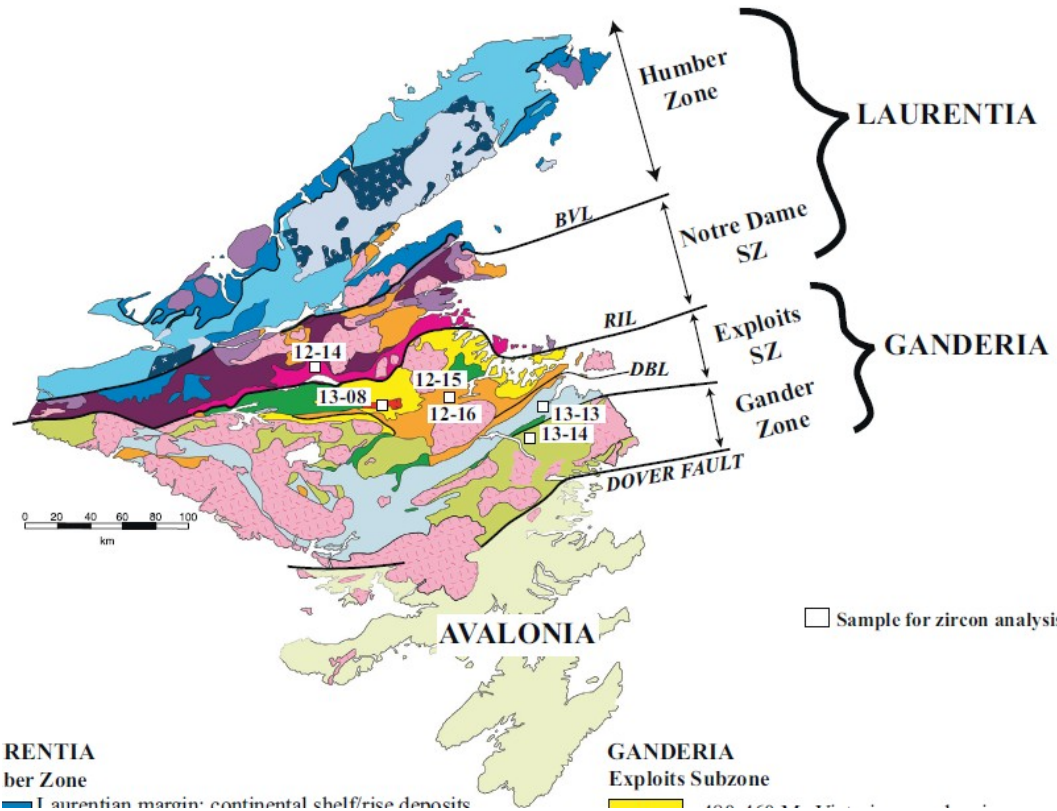
Bay of Islands Complex

Exploits Subzone

Zóna Exploits je tvoří spolu s teránem **Gander Ganderii**. Terán **Gander** se oddělil od Gondwany na konci proterozoika. Zahrnuje **vulkanické oblouky a zaobloukové pánve**, které vznikaly v **důsledku subdukce pod okraj teránu Gander**. Rifting nejprve oddělil okraj Ganderu a vytvořil mezi odděleným vulkanickým obloukem **Penobscot** zaobloukovou pánev (~515–485 Ma), která byla uzavřena po **penobscotské orogenezi** na počátku ordoviku ~485 Ma. Další subdukce potom na okraji Ganderu vytvořila ostrovní oblouk **Popelogan-Victoria** a za ním zaobloukovou pánev ~478 and 450 Ma. K uzavření zaobloukové pánve i oceánu **Iapetus** došlo **kolizí Ganderie s Laurentii** došlo během **salinické fáze** na počátku siluru.

BJ. Henderson et al. / Gondwana Research 58 (2018) 141–160

LAURENTIA

GONDWANA

GANDERIA

AVALONIA

HUMBER MARGIN

TACOMIC SEAWAY

LLOYDS RIVER MARGINAL BASIN

MAIN IAPETAN OCEANIC TRACT

EXPLOITS-TETAGOUCHE BACK-ARC BASIN

GANDER MARGIN

GANDERIA-AVALONIA SEAWAY

300-1000 km

300-550 km

~3000 km

1000-1500 km

100 km

- Grenville basement
- Laurentian passive margin
- Notre Dame Arc, Bale
- Verte and Lush's Blight Oceanic Tracts
- Annieopsquotch accretionary tract
- Popelogan-Victoria Arc
- Ganderian basement

Figure 12. Schematic Cambrian to Early Ordovician development of the Penobscot Arc and backarc on the Ganderian margin.

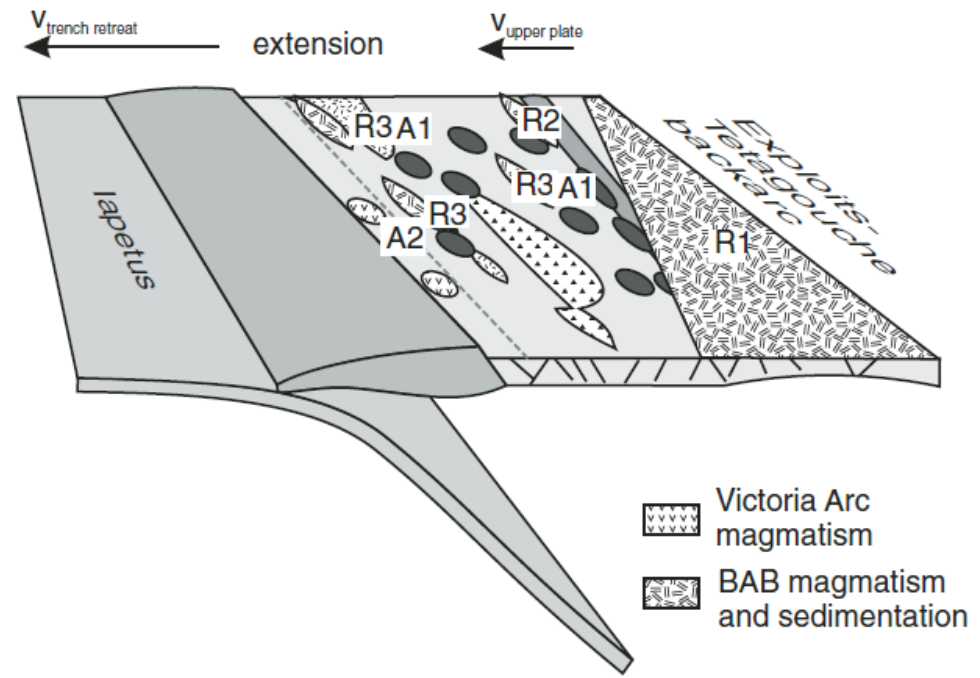
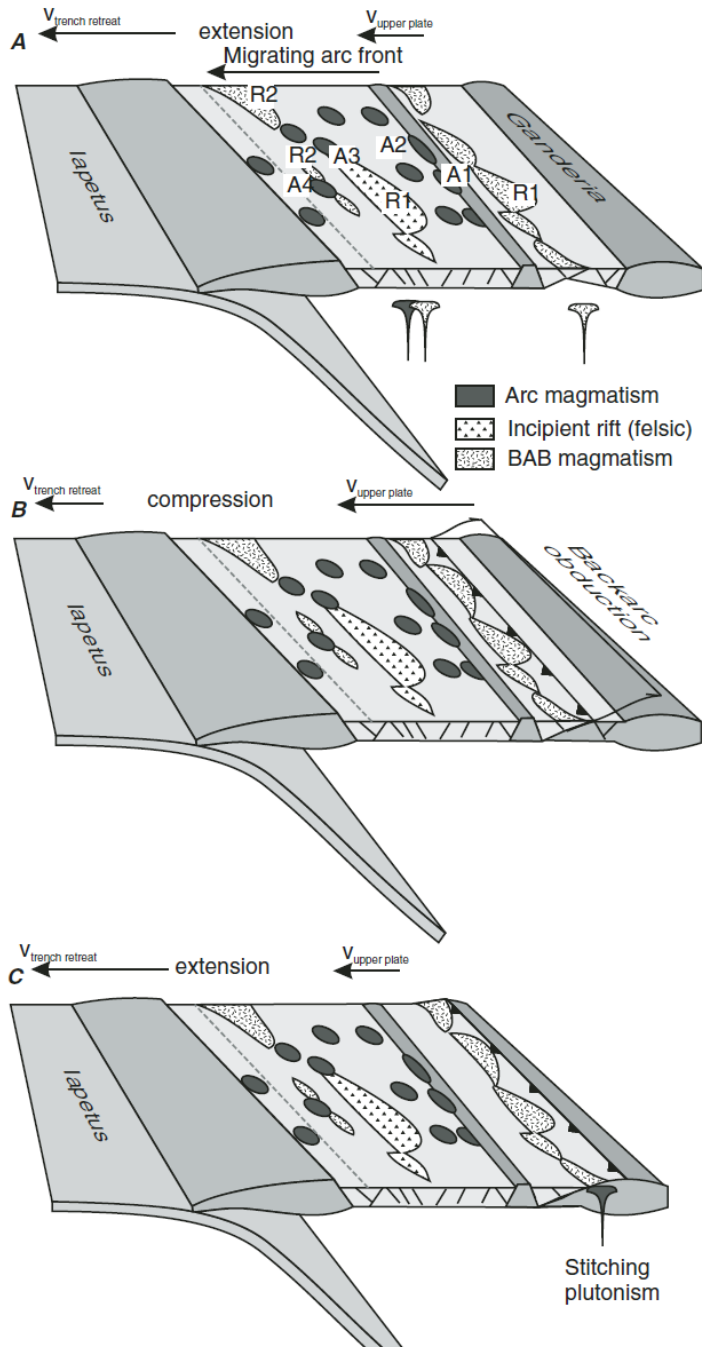
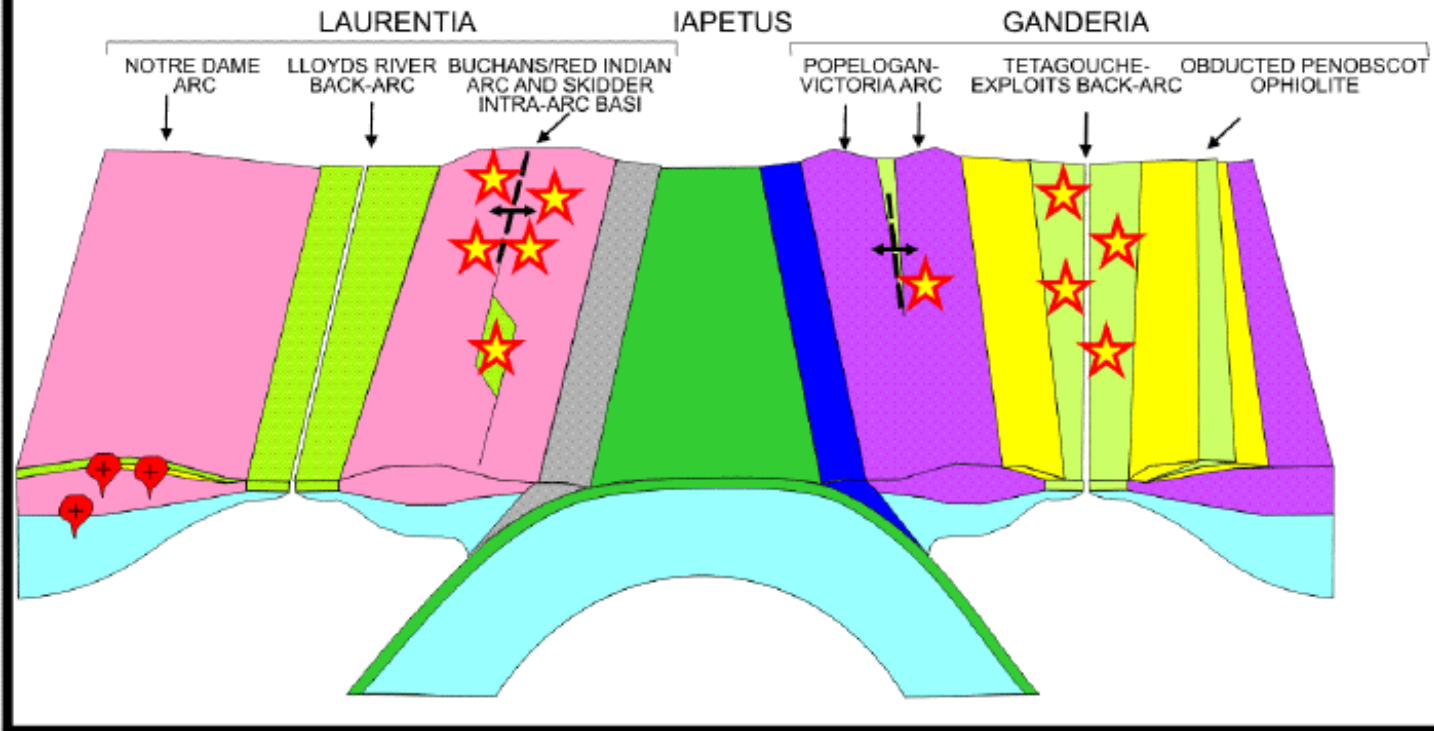

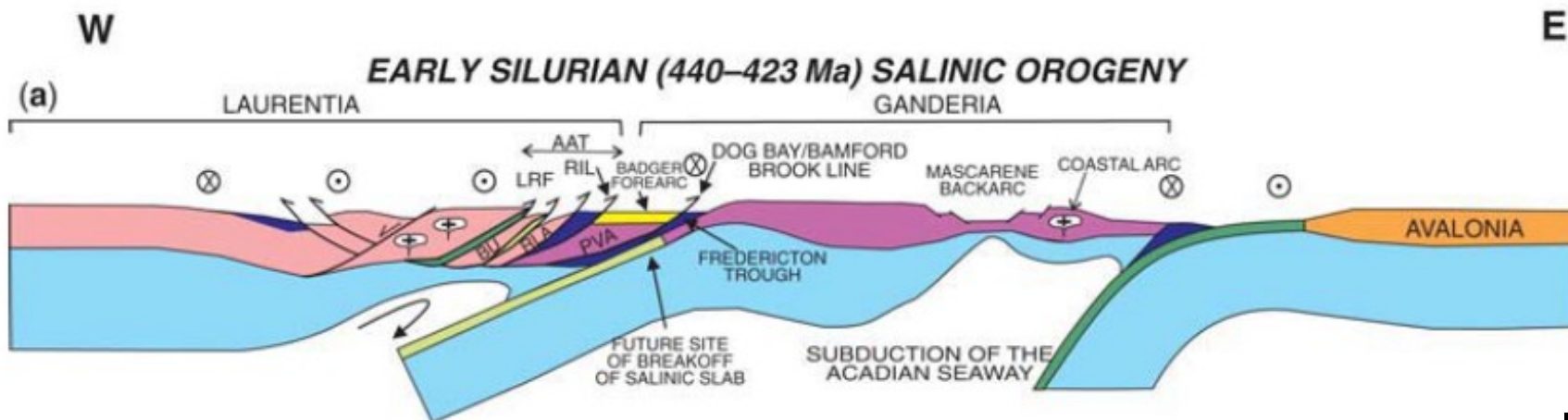
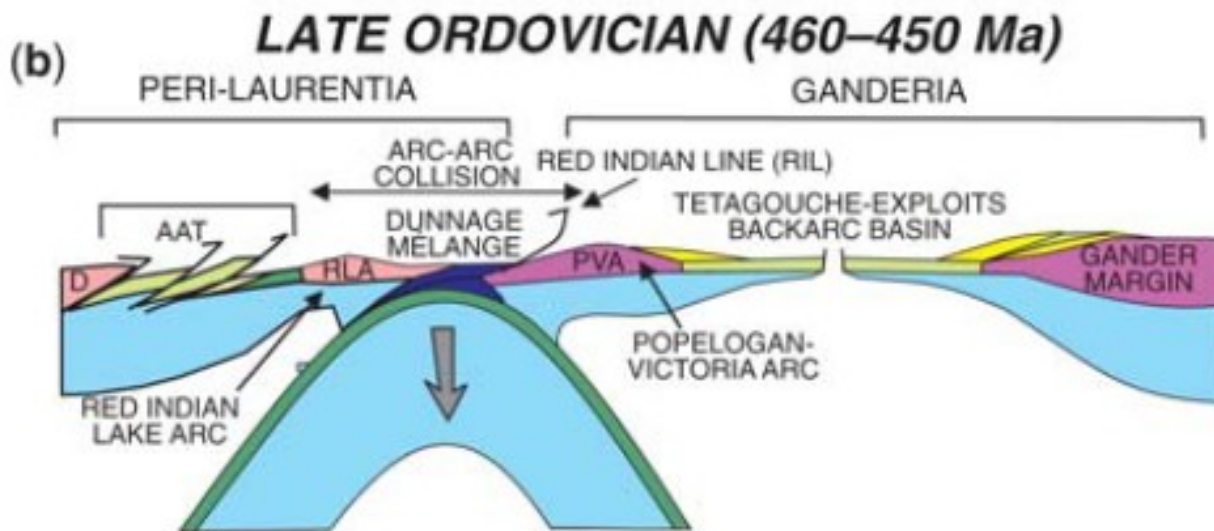
Figure 14. Schematic Middle Ordovician development of the Victoria Arc and backarc on the Penobscot Arc basement. A1–A2 are phases of arc development, and R1–R3 are phases of arc rifting. R1—rifting of Victoria Arc from the Ganderian margin and opening of a wide Exploits-Tetagouche backarc basin (e.g., van Staal, 1994; Valverde-Vaquero et al., 2006b); A1, R2, and R3—widespread sporadic arc and rift related mafic to bimodal magmatism above Penobscot basement;

C

Middle Ordovician (475 - 460 Ma)

Terány skupiny IV a V

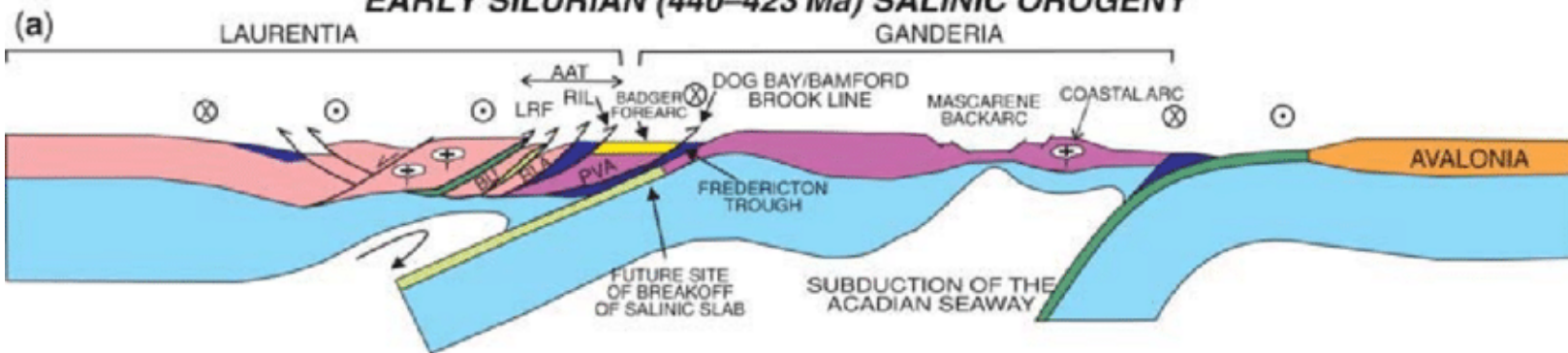
Terány Gander, Avalon a Meguma byly původně součástí **Gondwany**. Terán **Gander** se oddělil od Gondwany na konci **neoproterozoika**, **avalonský** terán v **kambriu**. **Avalonie** se vyvinula jako vulkanický oblouk na okraji Gondwany a je tvořena především **neoproterozoickými magmatickými horninami** kontinentálního okraje a **fosiliferními kambrickými sedimenty**. Má jinou přesilurskou historii než terán Gander a obzvláště odlišnou kambrickou trilobitovou faunu. Terán **Meguma** je tvořen hlavně **flyšoidními metasedimenty** kambria a ordoviku a ordovickými až devonskými **mělkovodními sedimenty** a bimodálními riftovými **vulkaknity**.

Existují 2 modely vztahu teránů Meguma a Avalonie, podle jedné teorie to byly 2 oddělené terány, podle druhé Meguma byla součástí Avalonie.

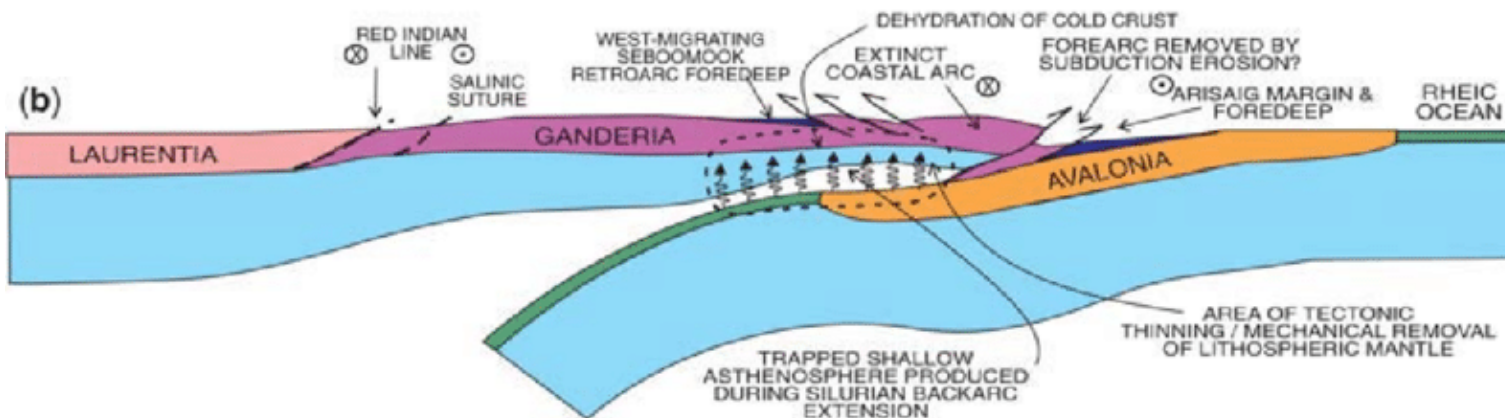
Ganderia kolidovala s **Laurentií** během **salinické** fáze v siluru, **Avalonie a Meguma** potom během **akadských** fází. V karbonu potom došlo během **alleghanské** orogeneze ke kolizi **Laurentie a Gondwany**.

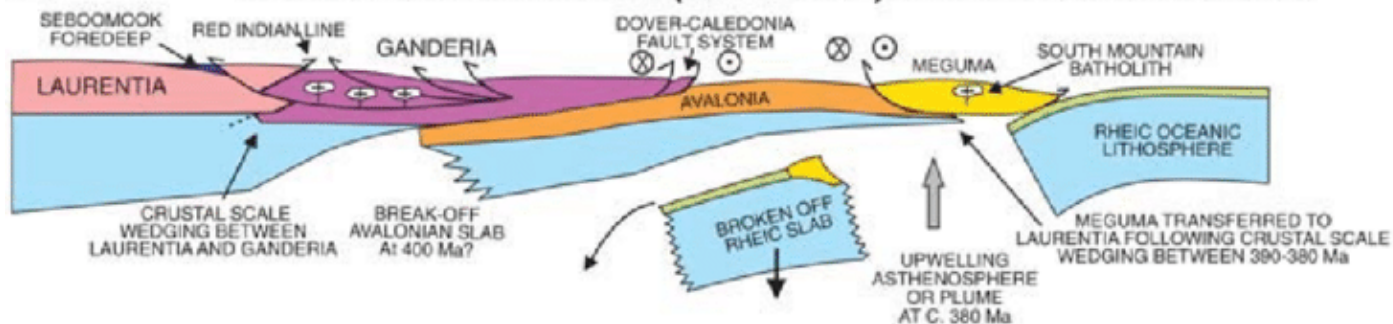
EARLY SILURIAN (440–423 Ma) SALINIC OROGENY

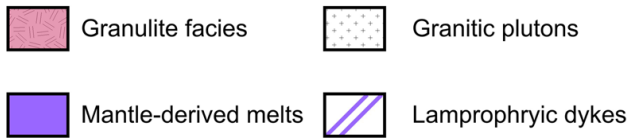
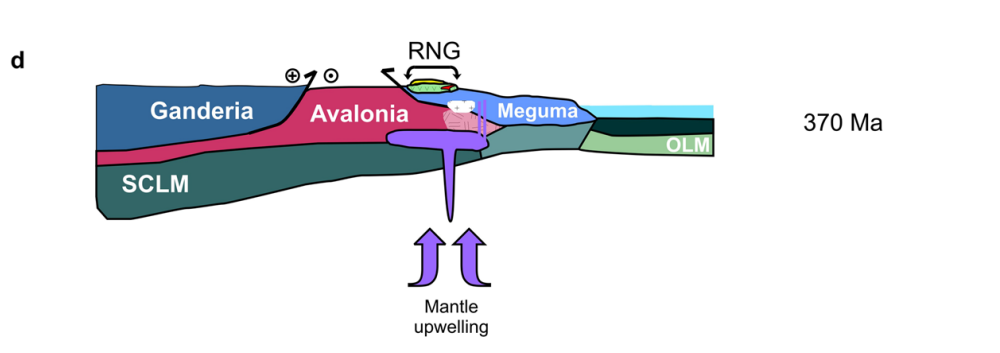
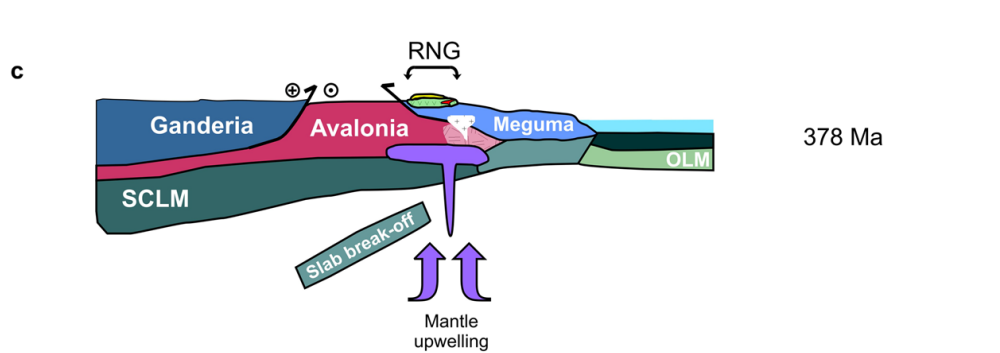
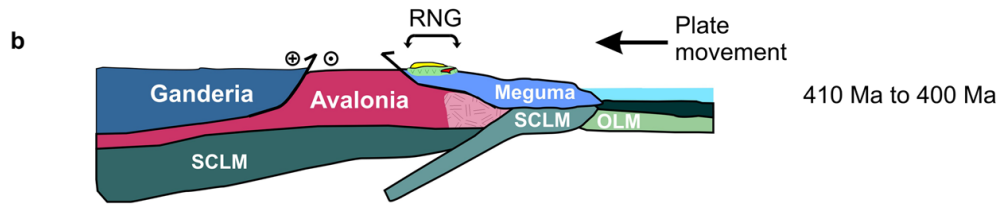
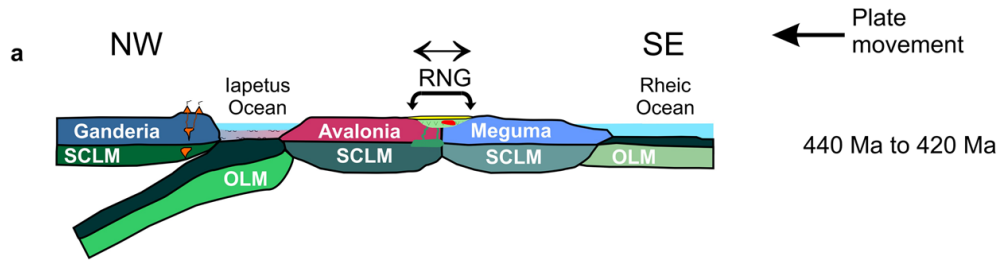
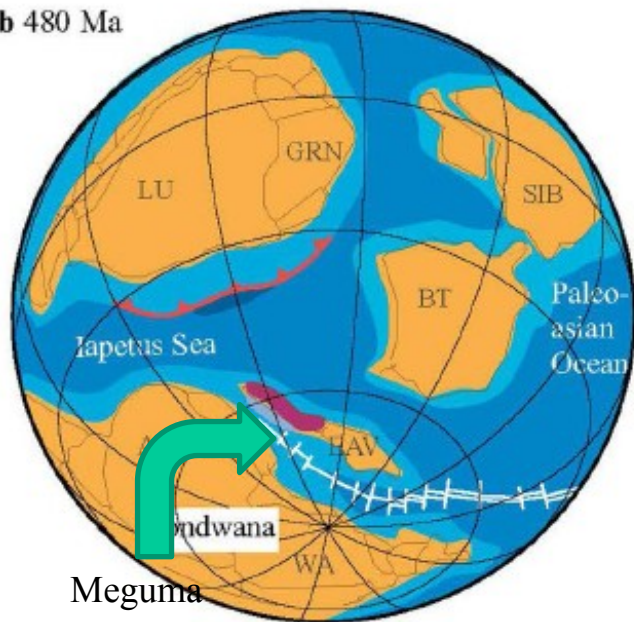
LATE SILURIAN–EARLY DEVONIAN (421–400 Ma) ACADIAN OROGENY

EARLY–LATE DEVONIAN (400–360 Ma) NEOACADIAN OROGENY

b 480 Ma

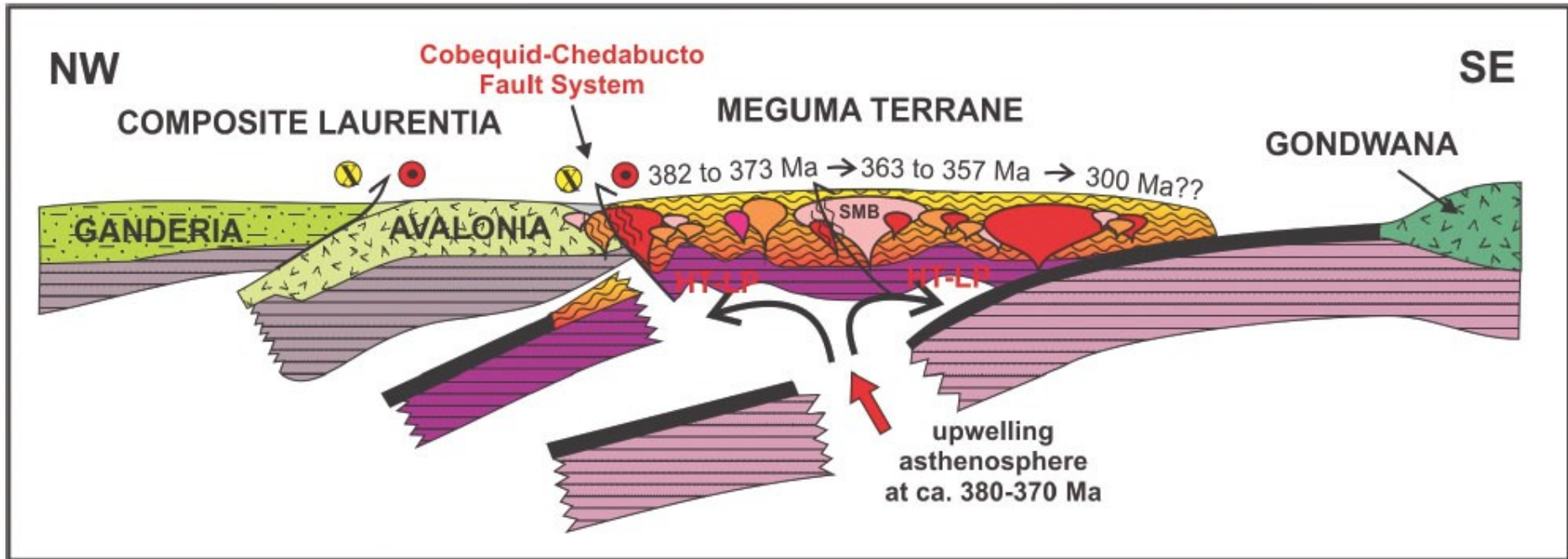
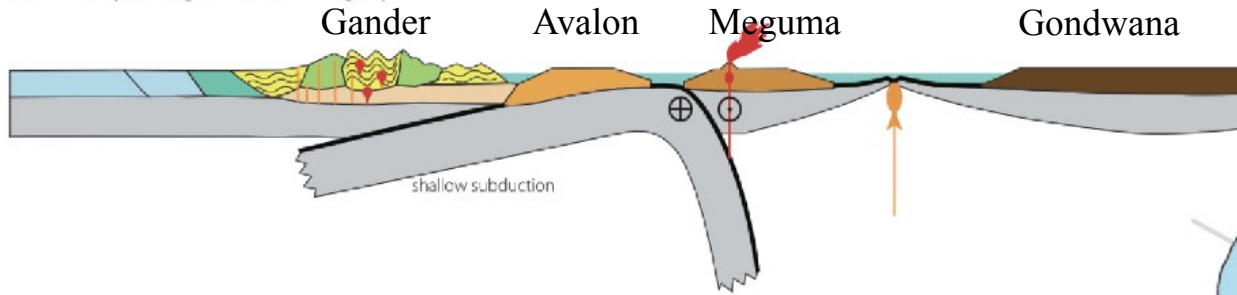

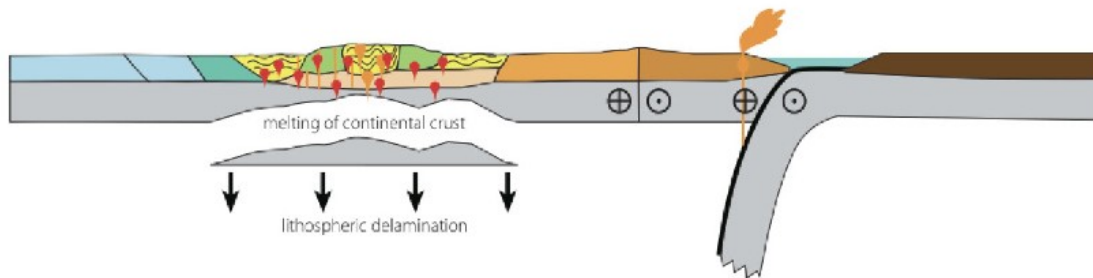
Figure 3. A tectonic model for the Neoacadian orogeny and related pluton emplacement (after Moran et al. 2007). Pluton emplacement in Meguma terrane may have been related to subduction of the Rheic Ocean lithosphere outboard of Meguma, likely combined with slab-breakoff which also caused high-temperature/low-pressure (HT-LP) metamorphism.

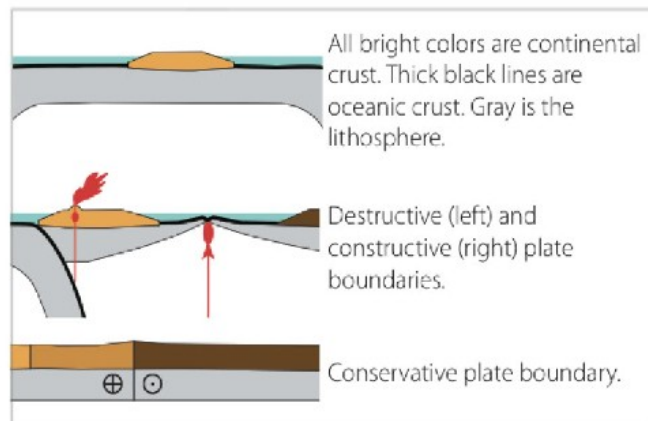
400 million years ago, Acadian Orogeny

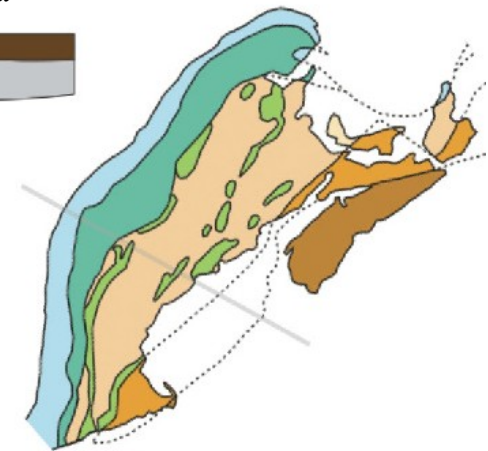
360 million years ago, Neocadian Orogeny

270 million years ago, Alleghanian Orogeny

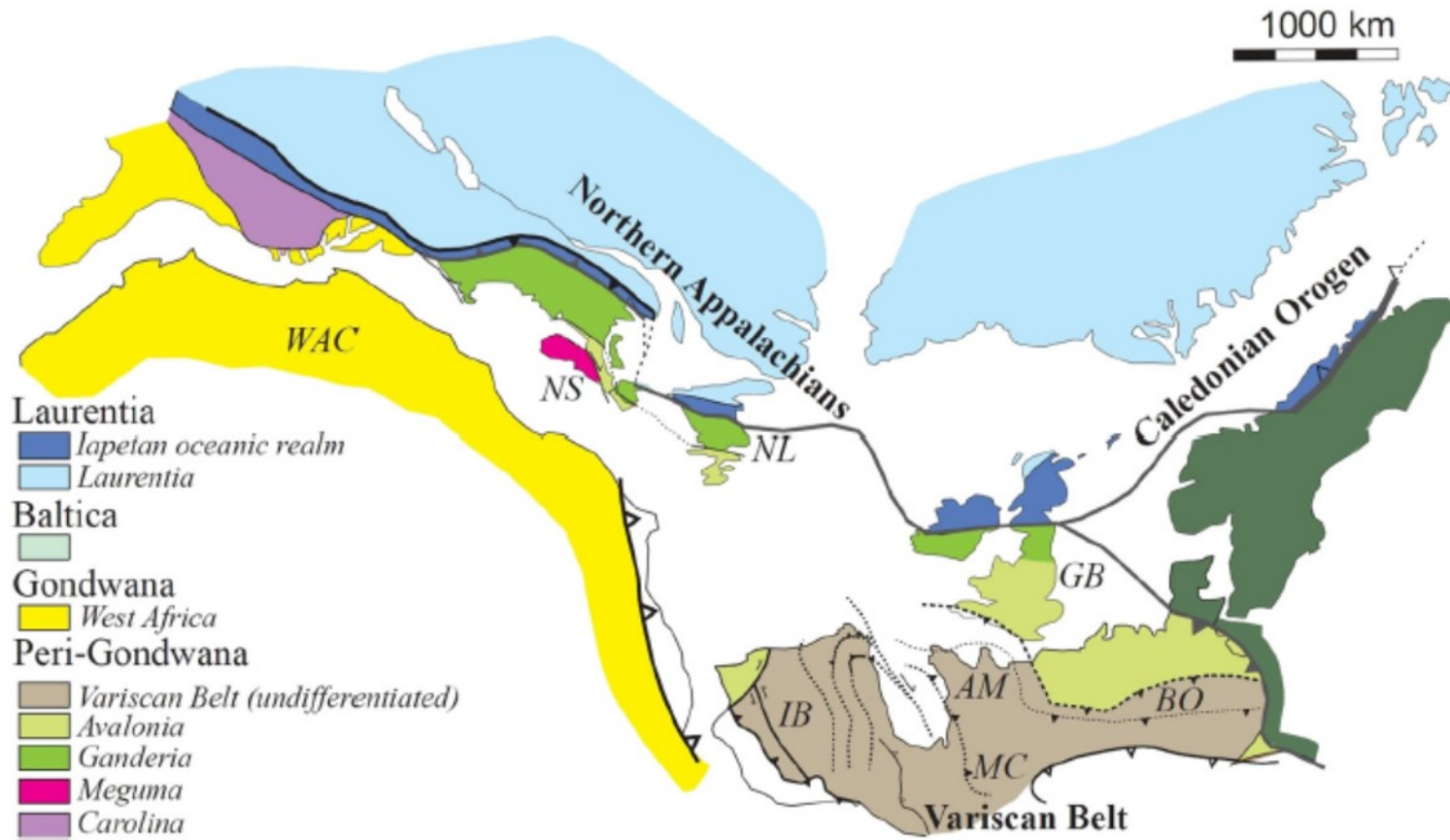

Tectonic cross sections through the northern Appalachians showing the sequential development of the mountains. The line of the cross section is shown as a gray line on the above insert map. The principal orogenies - Taconic, Salinic, Acadian, Neocadian, Alleghanian - are represented by individual cross sections. The cartoons represent a model, or hypothesis and are based on information from the length of the Appalachians and the work of hundreds of geologists. Most parts of these model have plausible alternatives. Though we are nearly a half a century from the formulation of plate tectonic theory, geologists have not yet reached consensus on how the Appalachians came together.

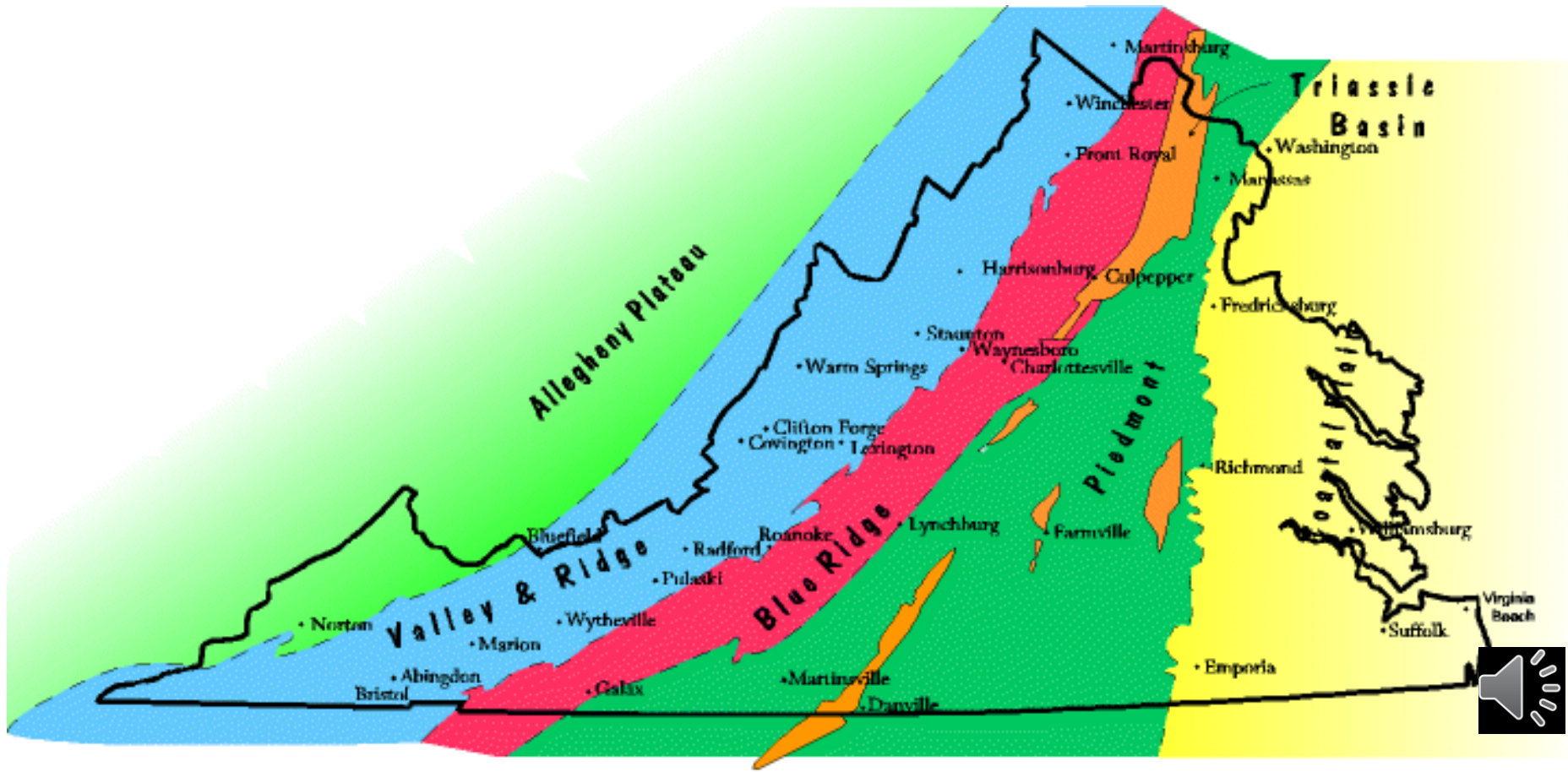
- Laurentia
- Laurentian Volcanic arc
- Gander
- Gander Volcanic arc
- Avalon
- Meguma
- Sedimentary basins
- Comerford Intrusives
orange is crystallized
- Magma Intrusives
orange is crystallized
- Ocean

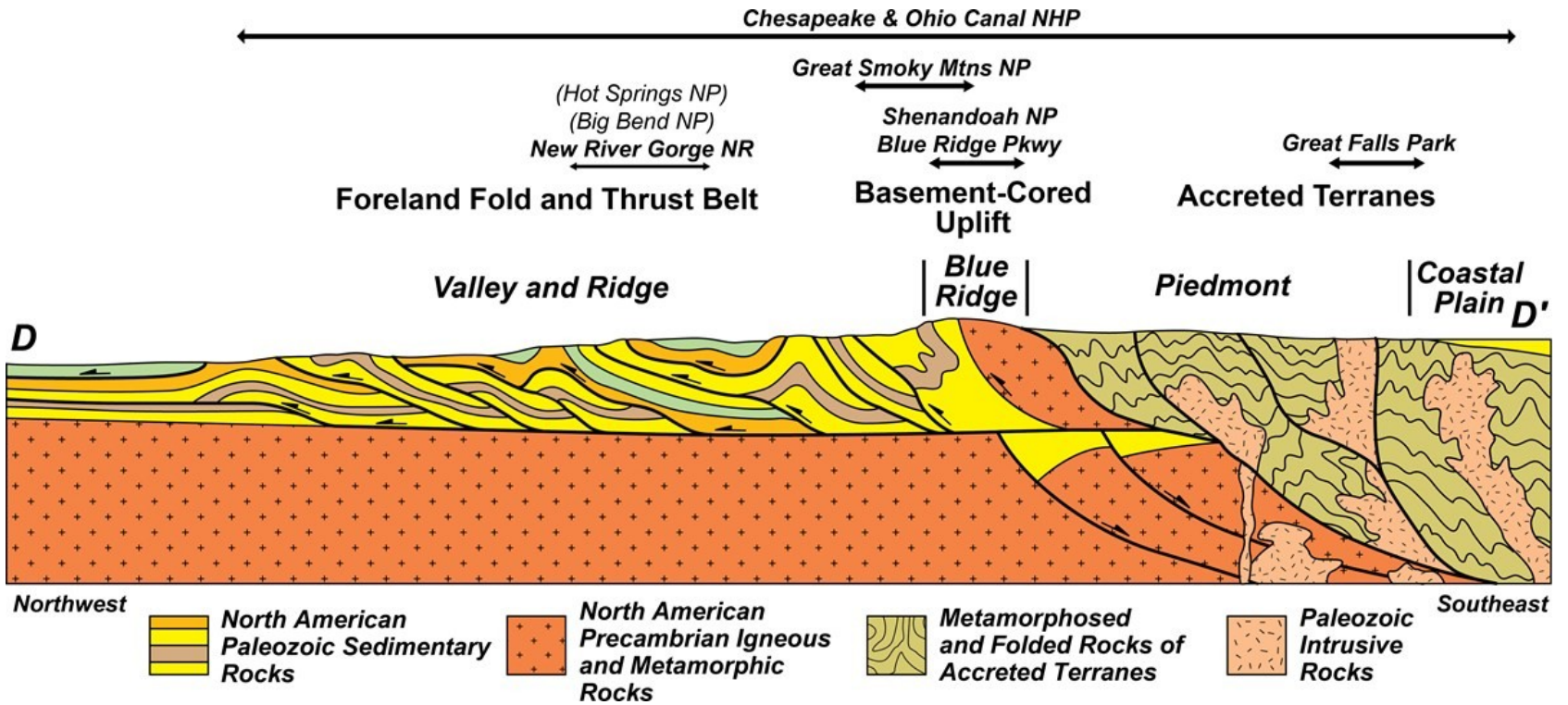

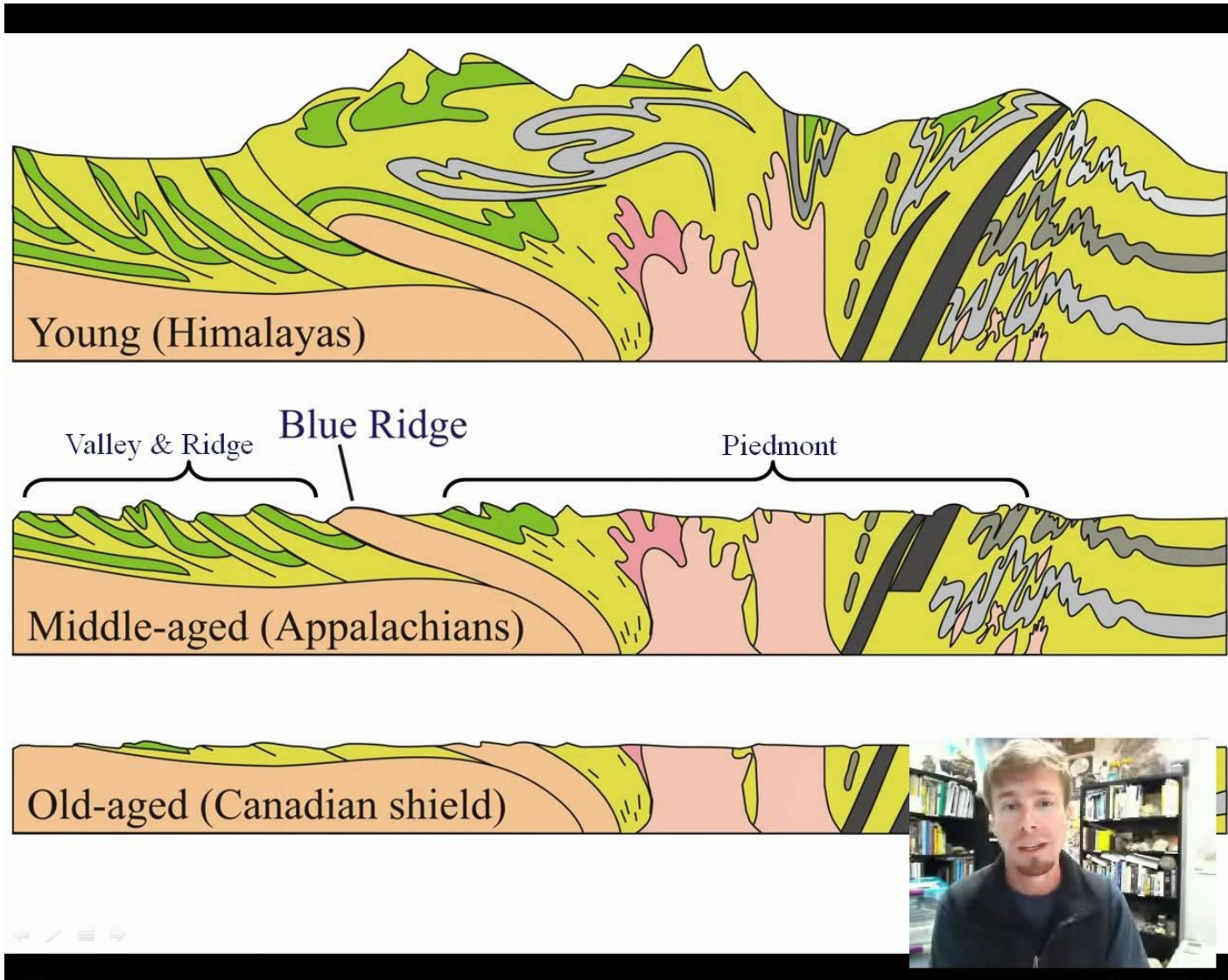
Jižní část Apalačů

Tektonicky modifikované okraje Laurentie zahrnují na západě provincii **Valley and Ridge** tvořenou spodnopaleozoickými sedimenty okraje Laurentie a na východě provincii **Blue Ridge** tvořenou především krystalinikem (metamorfity, granitoidy) a méně sedimenty

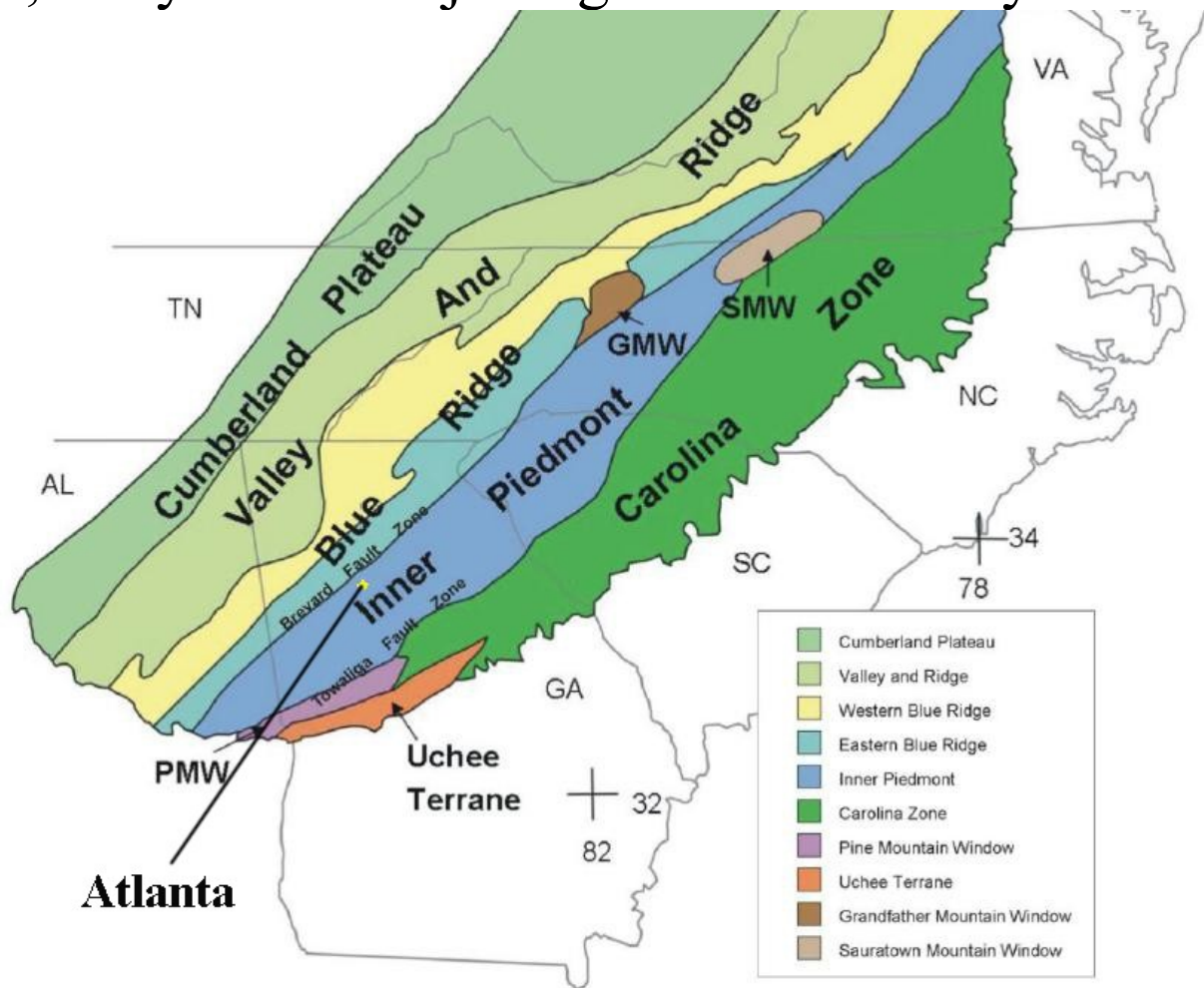

The central Blue Ridge (BR) recorded burial depths of 33 km (9.8 kb, pyx granulite) during the Taconian orogeny (480-450 Ma); the Inner Piedmont (IP) 23 km (7.1 kb, sill II) during the Acadian-Neoacadian orogeny (407-350 Ma);

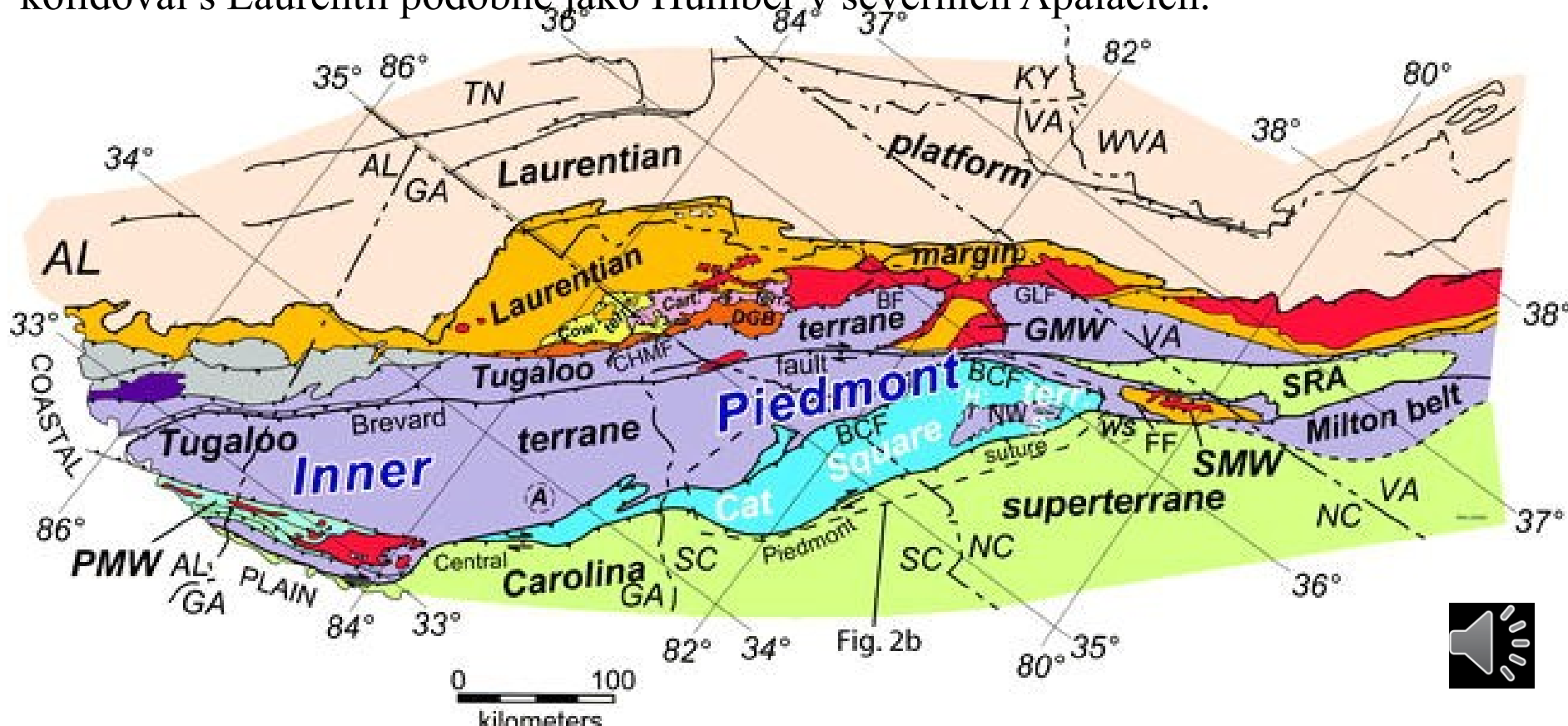

Terány II a III

Terány II a III jsou v jižní části Apalačí tvořeny perilaurenský superteránem (zónou) **Piedmont** a superteránem (zónou) **Carolina** vzniklým v blízkosti jihoamerické části Gonwany. Carolina je někdy řazena mezi perigondwanské terány, je to ale složený vulkanický oblouk, který neobsahuje fragment Gondwany.

Zóna (superterán) **Piedmont** je tvořena **perilaurentským** teránem **Tugaloo** a teránem **Cat Square**, jehož sedimenty obsahují jak laurentské tak perigodwanské zirkony. Piedmont je oddělen od zóny **Blue Ridge** zlomem **Brevard**. **Tugaloo** zahrnuje riftovaný **fragment Laurentie** a je tvořen metamorfovanými sedimenty a vulkanity. Zahrnuje i horniny **vulkanického oblouku Dadevill** a možná i dalších vulkanických oblouků. **Cat Square** terán reprezentuje silurodevonské akreční prizma před blížící se Carolinou. Během **takonské** orogeneze v ordoviku Tugaloo kolidoval s Laurentií podobně jako Humber v severních Apalačích.

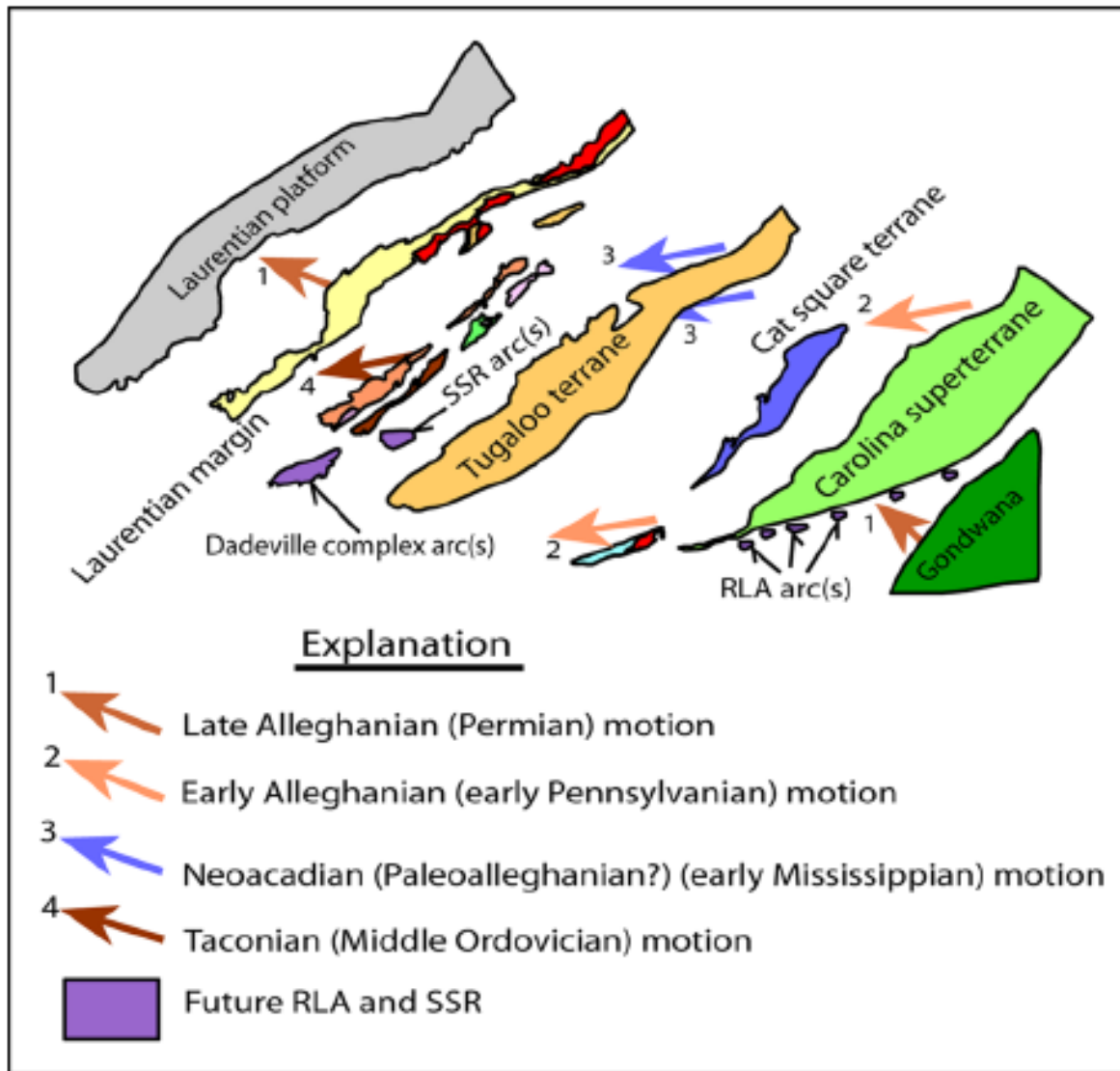
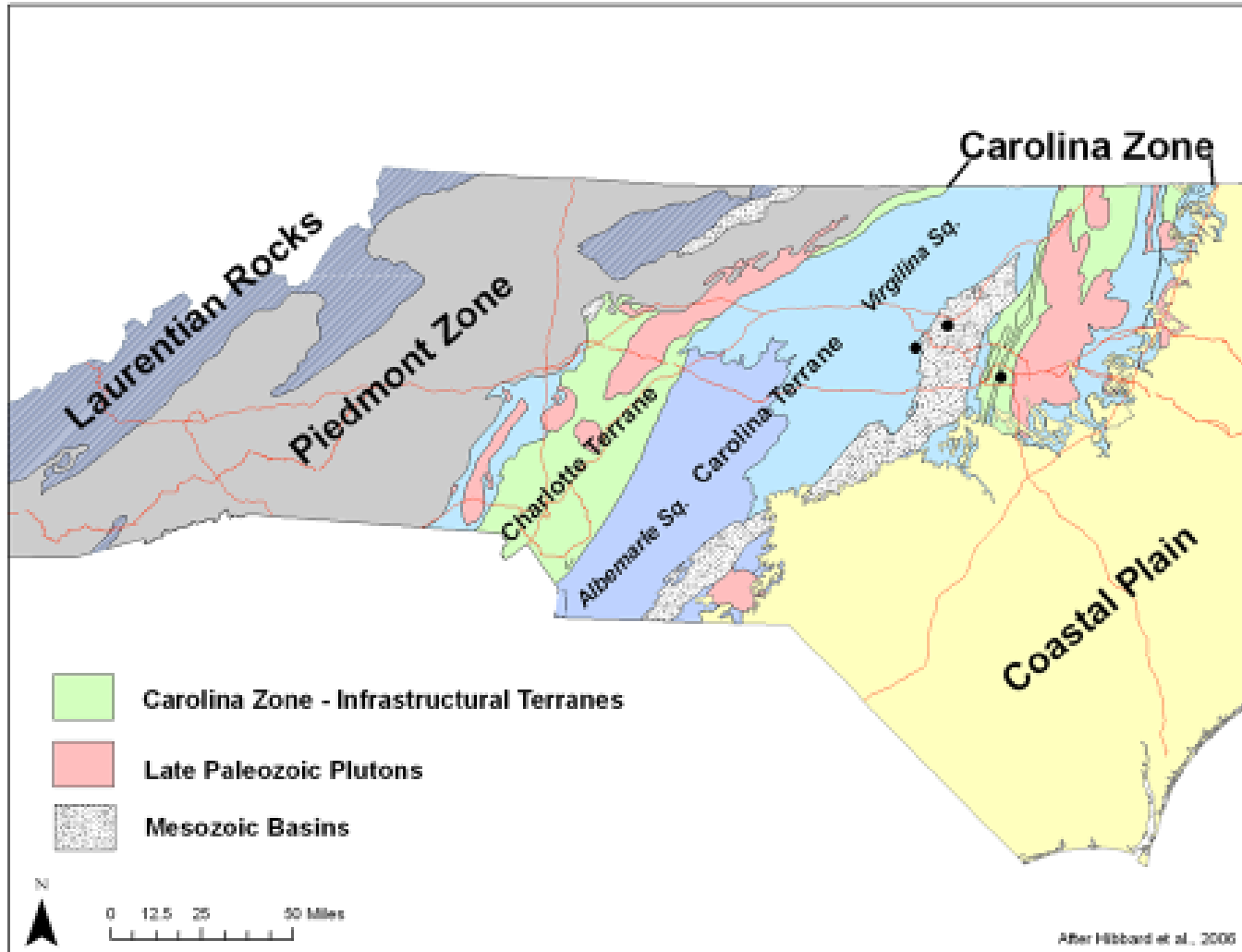

Fig. 15 Retrodeformed tectonostratigraphic terranes in the southern Appalachians with arrows indicating broad kinematics of assembly. Arrows shown are color-coded to show accretion timing (after Hatcher et al. 2007). Included are approximate positions of both the RLA and the SSR prior to thrusting of the SSR onto Tugaloo terrane and the RLA on the Carolina superterrane due to terrane collision during final assembly of Pangea

Zóna (superterán) **Carolina** zahrnuje terán **Carolina**, složený vulkanický oblouk, který se vytvořil poblíž jihoamerické části Gondwany a vulkanický oblouk **Charlotte** a **další vulkanické oblouky**, které byly do stavby zóny začleněny na počátku paleozoika. Na konci devonu a ve spodním karbonu kolidovala superterán Carolina se superteránem Piedmont, který byl začleněn do stavby Laurentie během **takonské fáze**.

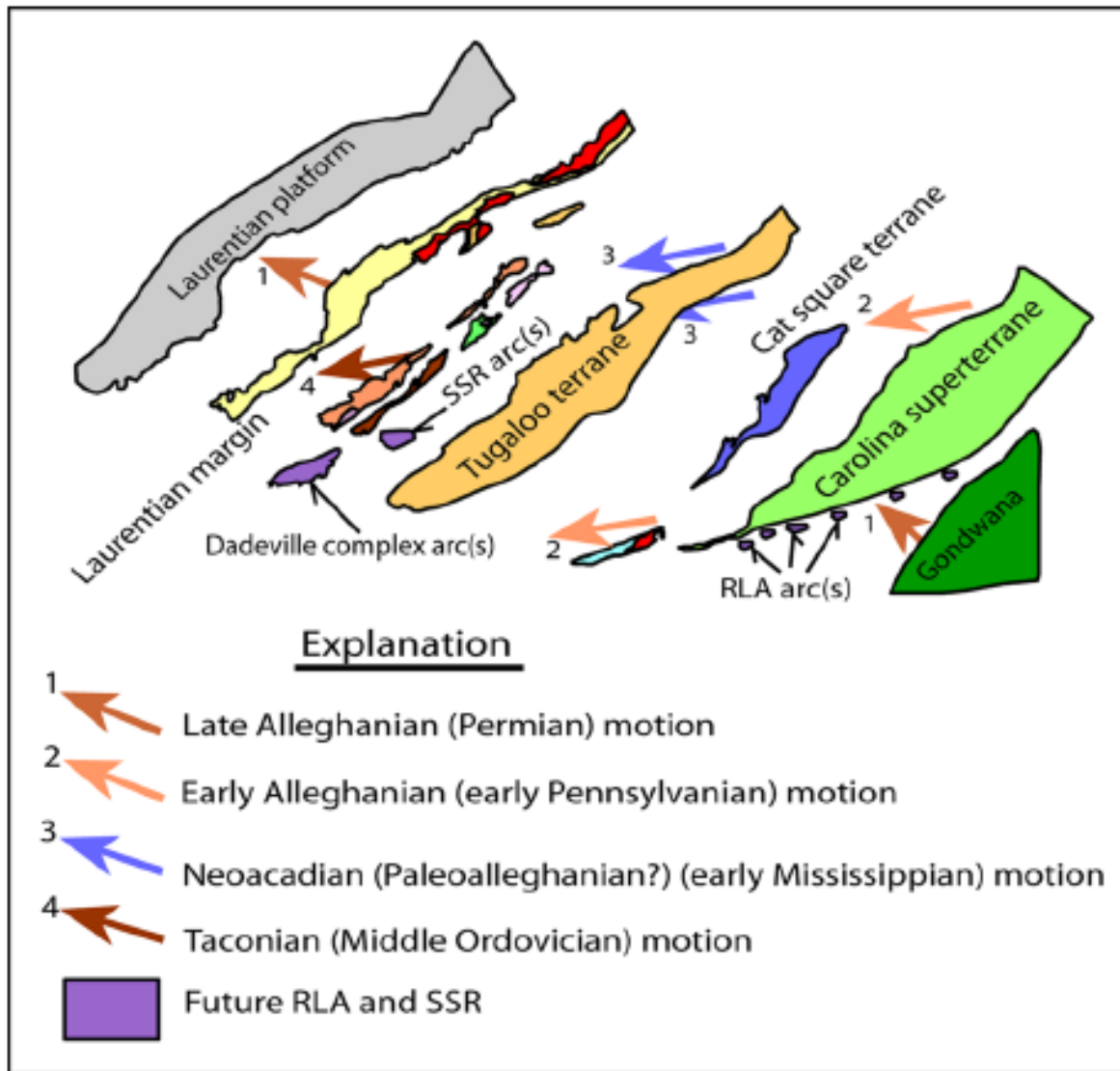
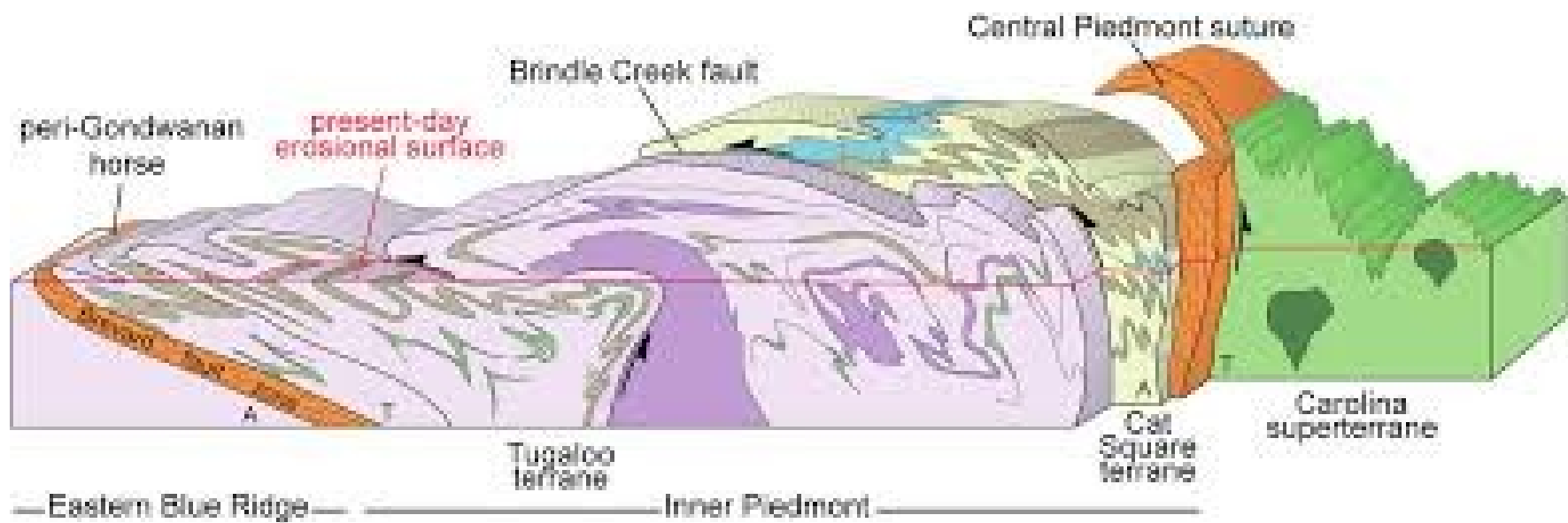
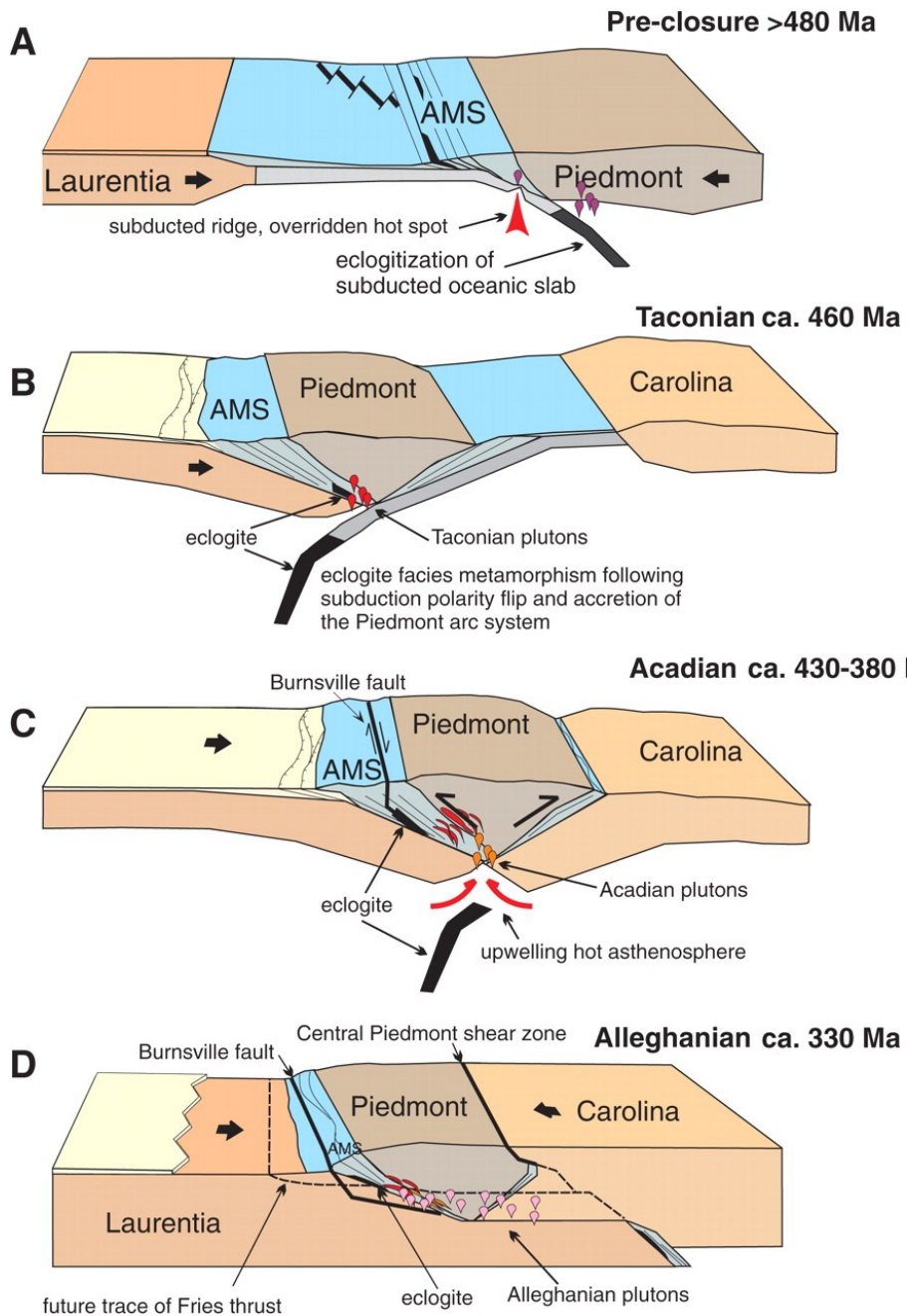

Fig. 15 Retrodeformed tectonostratigraphic terranes in the southern Appalachians with arrows indicating broad kinematics of assembly. Arrows shown are color-coded to show accretion timing (after Hatcher et al. 2007). Included are approximate positions of both the RLA and the SSR prior to thrusting of the SSR onto Tugaloo terrane and the RLA on the Carolina superterrane due to terrane collision during final assembly of Pangea

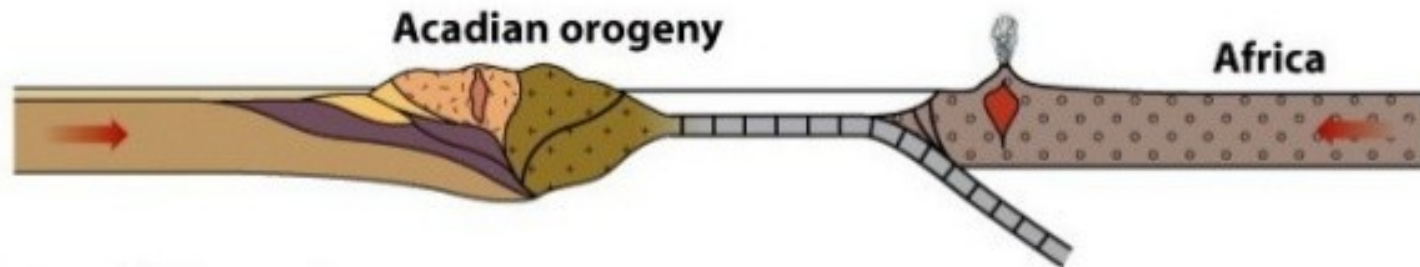

Southern Appalachians

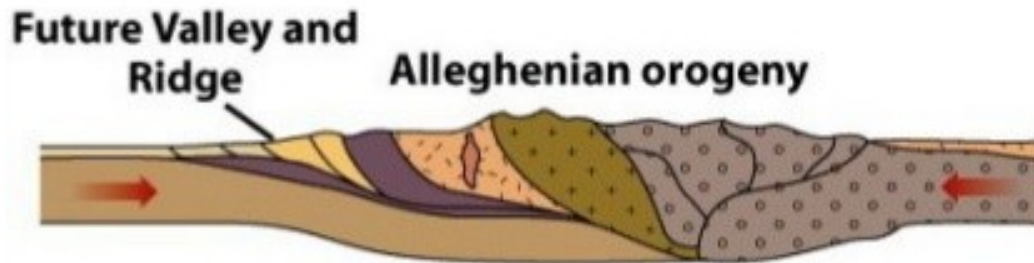

Case Study - Appalachians

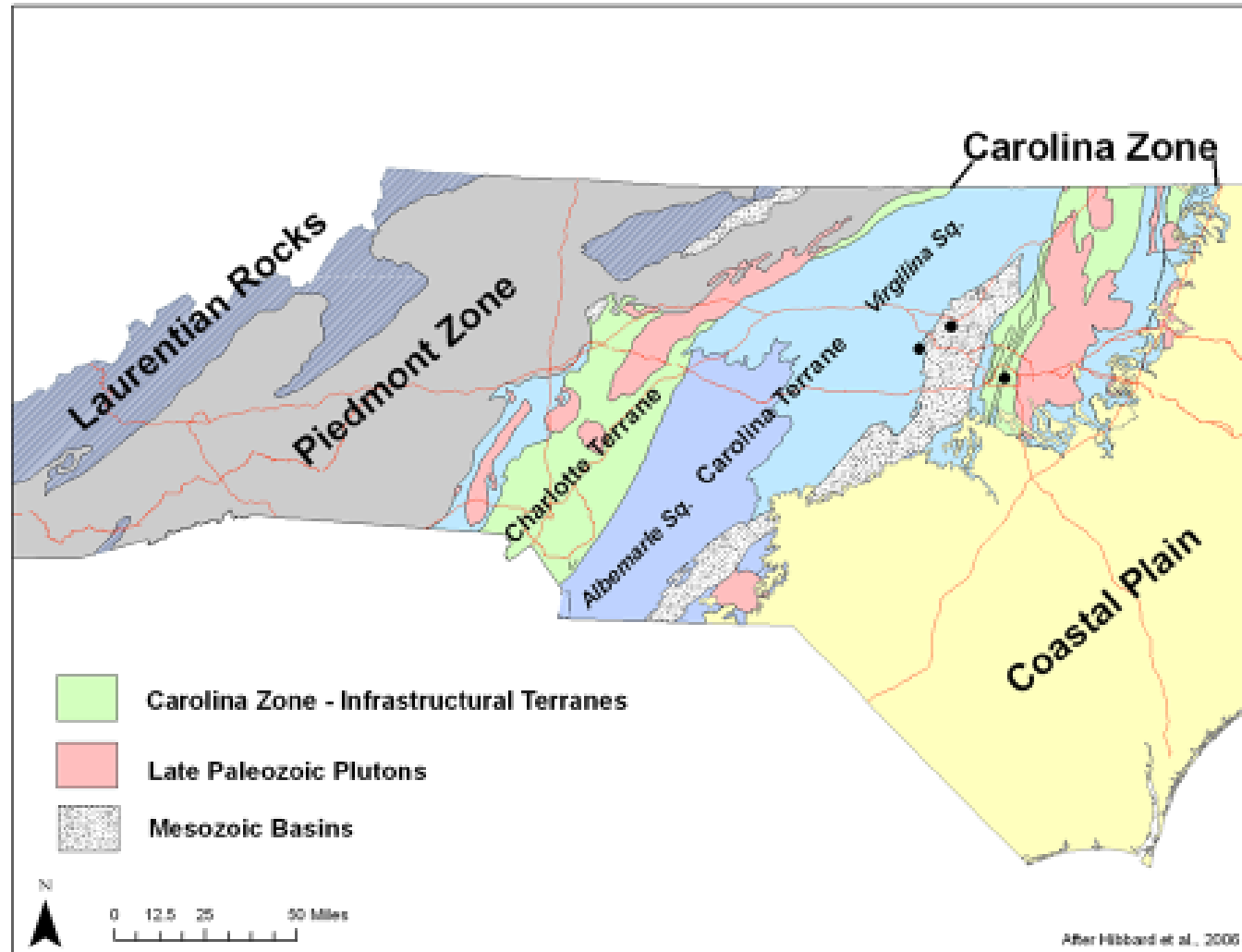
E-dipping subduction continued to close the ocean.

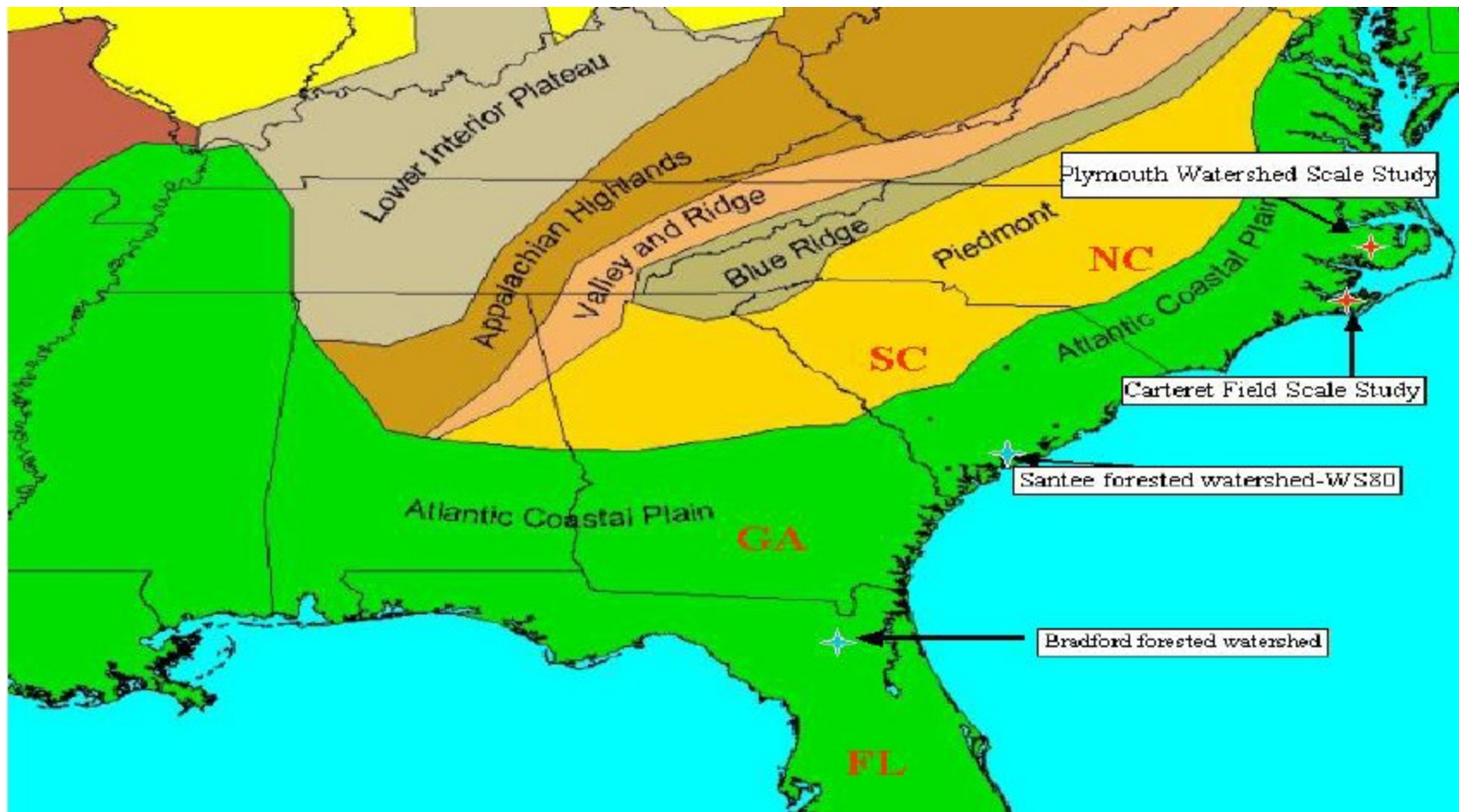

Alleghenian orogeny (~270 Ma): Africa collided w/ N.A.
Created huge fold & thrust belt
Assembled supercontinent of Pangaea.

Atlantic coastal plain – z velké části tvořená terány Gondwany překrytými mladšími mezozoickými a tercierními sedimenty. Probíhá zde sutura Suwanee, detekovaná geofyzikálně. Odděluje Gondwanu of zóny Carolina

Sutura **Suwanee** odděluje zónu **Carolina** od **africké části Gondwany**, která po otevření Atlantiku zůstala součástí Severní Ameriky.

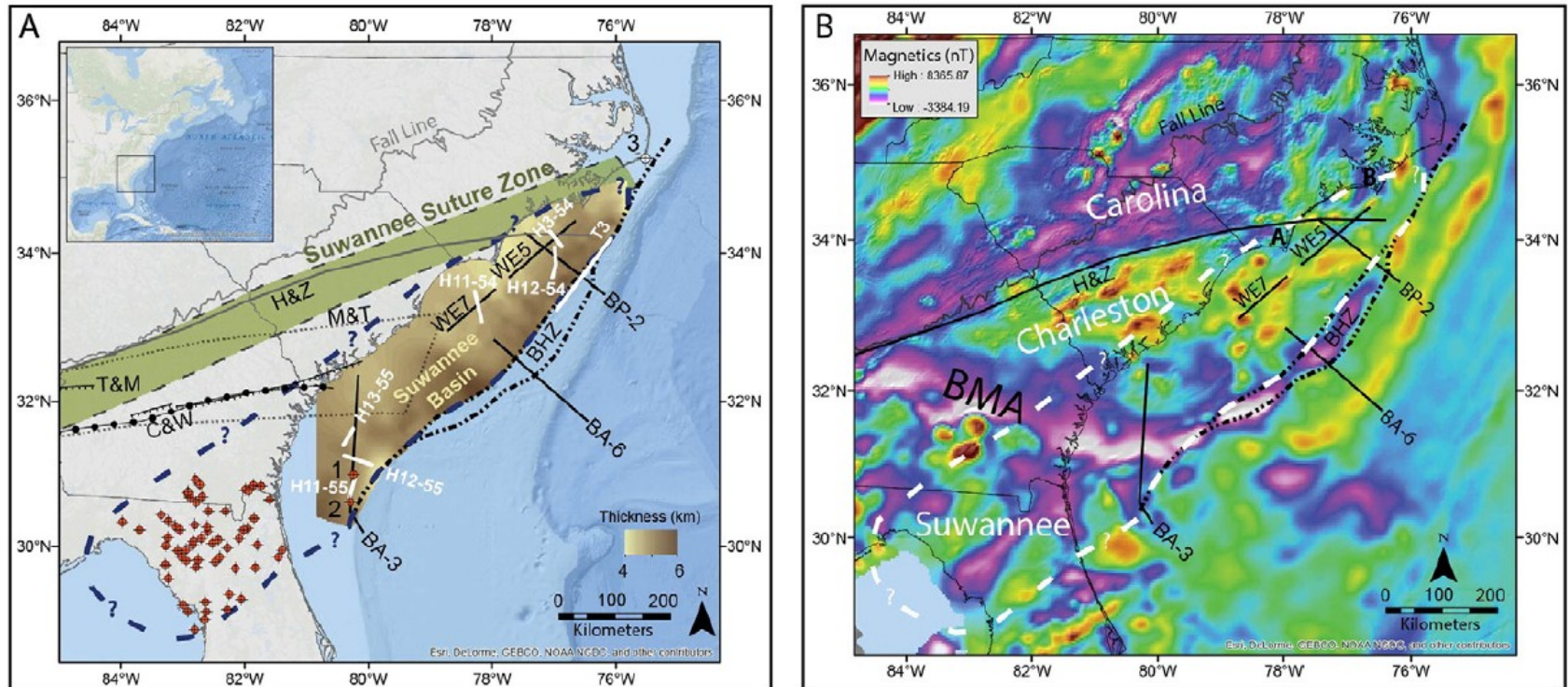

Fig. 1. (A) Map of southeastern North America illustrating revised extent of Suwanee basin (navy dashed line), re-defined location of Suwanee suture zone, previously interpreted positions of suture, and location of data referred to in text. Isochore (brown) indicates mappable extent and thickness (4–6 km) of Suwanee basin rocks. Seismic reflection profile locations (BA-3, BA-6, WE-007-7 (WE7), WE-007-5 (WE5), and BP-2) shown as black lines; refraction surveys (Hersey et al., 1959 (H) and Trehu et al., 1989 (T)) shown as white lines. Abbreviations for previous suture interpretations: C&W (Chowns and Williams, 1983); T&M (Tauvers and Muehlberger, 1987); M&T (Thomas, 2010; Mueller et al., 2014); H&Z (Higgins and Zietz, 1983). Onshore wells penetrating Suwanee basin strata in northern Florida and southern Georgia shown by red well symbols. Offshore wells 1 (Transco 1005-1) and 2 (COST GE-1) tie to profile BA-3. Well 3 (Hatteras Light No. 1) encountered granitic basement, marking the northeastern extent of identifiable Suwanee basin strata. Fall line marks western boundary of coastal plain sediments. BHZ (dot-dashed line) offshore identifies “Basement Hinge Zone” (modified after Hutchinson et al., 1995). (B) Magnetic anomaly map (EMAG2, 2009) of southeastern North America and previously interpreted exotic terranes (Carolina, Charleston, and Suwanee). Locations of seismic reflection profiles (black) illustrated offshore as well as the revised extent of the Suwanee basin highlighted in white dashed line. Abbreviations: A - Cape Fear; B - Cape Lookout. BMA - Brunswick Magnetic Anomaly. H&Z - Carolina–Mississippi fault (Higgins and Zietz, 1983) is a dextral strike slip fault separating the Carolina Terrane and Charleston terrane previously interpreted to be the location of the Alleghanian suture.

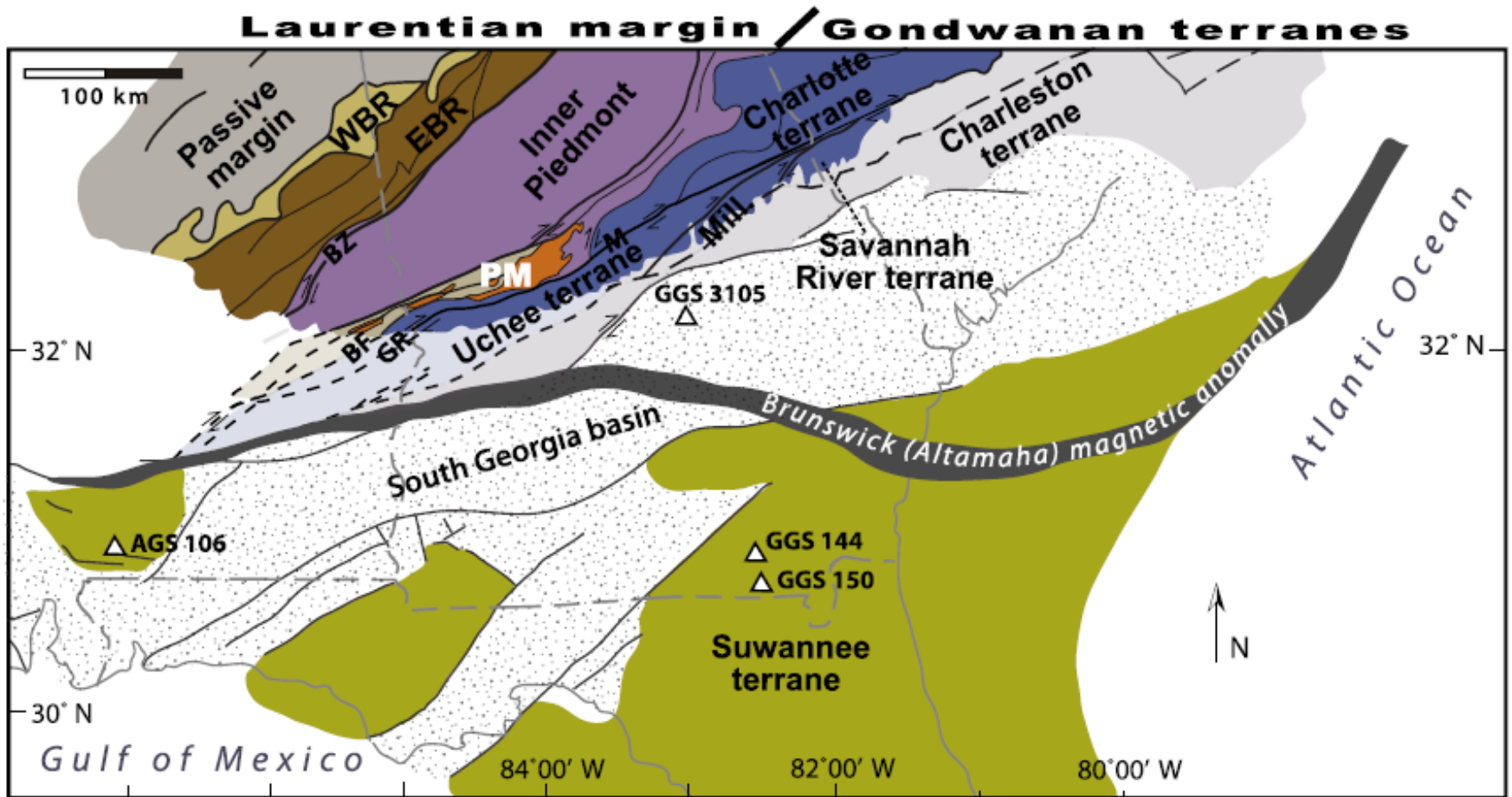
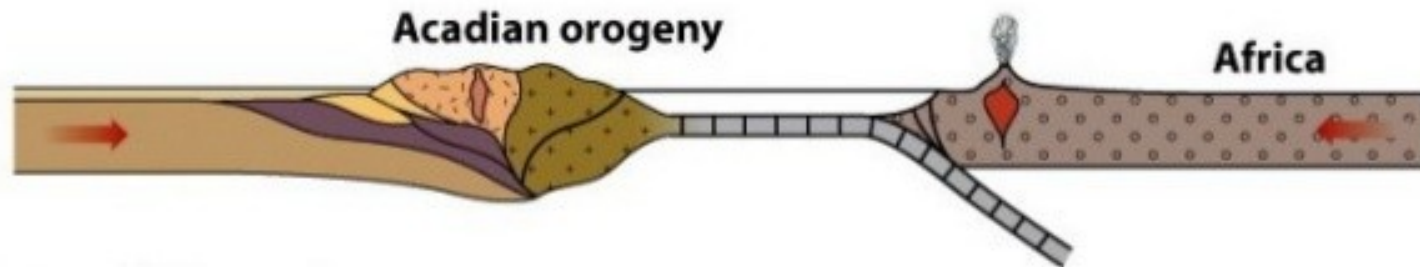

Fig. 2. Schematic depiction of the major terranes and structures within and adjacent to the Suwannee suture zone in the southern Appalachians compiled from Heatherington and Mueller (1999) and Steltenpohl et al. (2008); and our interpretations. Also shown are the Brunswick (Altamaha) magnetic anomaly (a Paleozoic or Mesozoic feature that does not mark the suture) and the Mesozoic South Georgia basin. Abbreviations: PM, Pine Mountain block; EBR, eastern Blue Ridge; WBR, western Blue Ridge; BZ, Brevard zone; Mill, Milledgeville terrane; BF, Barlett's Ferry shear zone; GR, Goat Rock shear zone; and M, Modoc shear zone. The Charleston-Savannah River terrane boundary remains poorly defined and is not included on the map.

Case Study - Appalachians

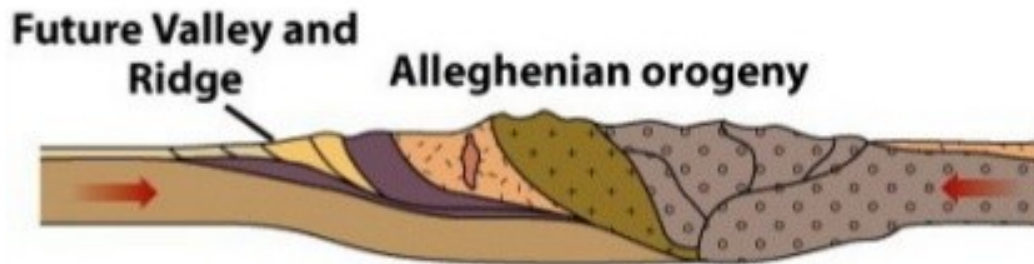
E-dipping subduction continued to close the ocean.

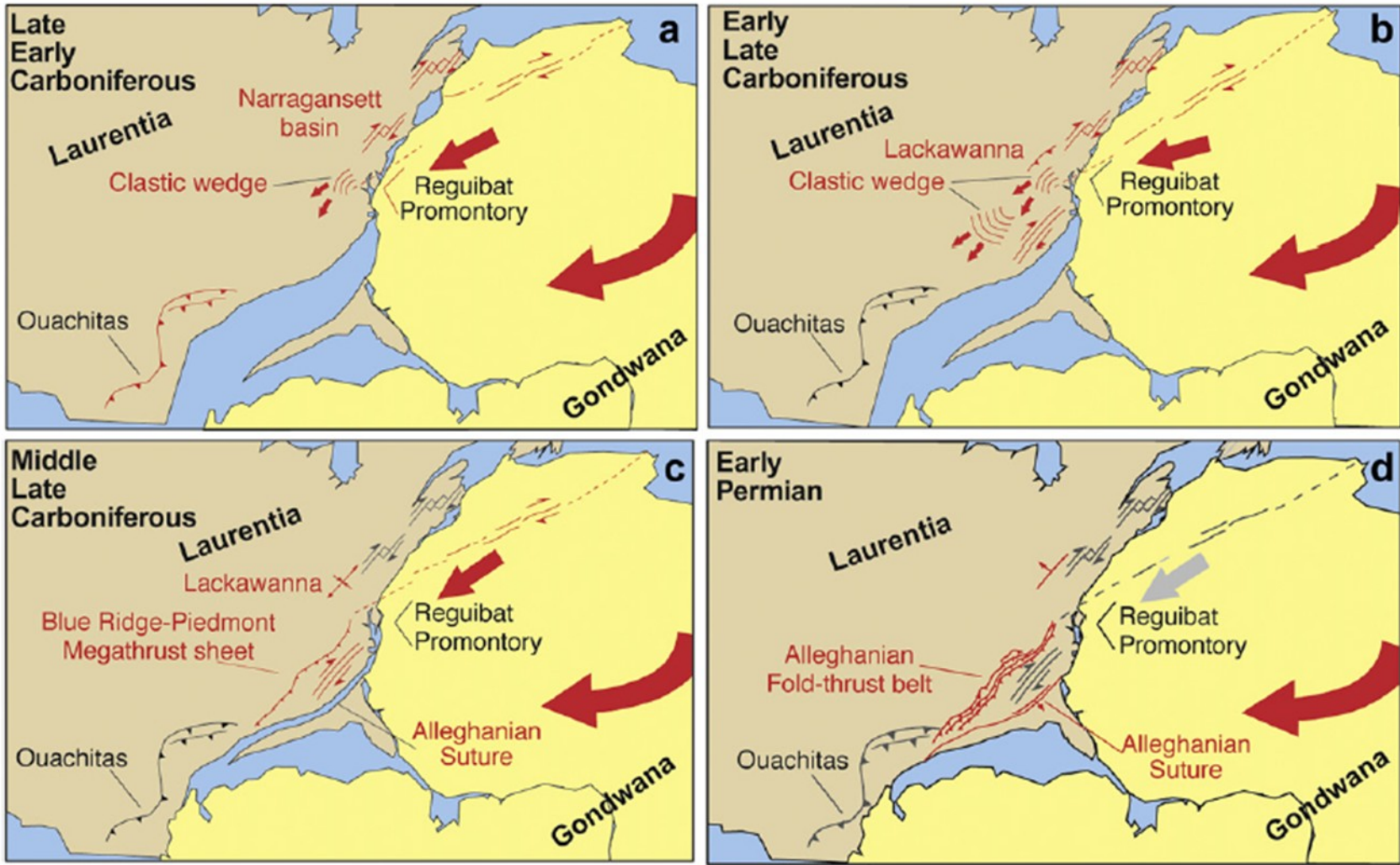
Alleghenian orogeny (~270 Ma): Africa collided w/ N.A.

Created huge fold & thrust belt

Assembled supercontinent of Pangaea.

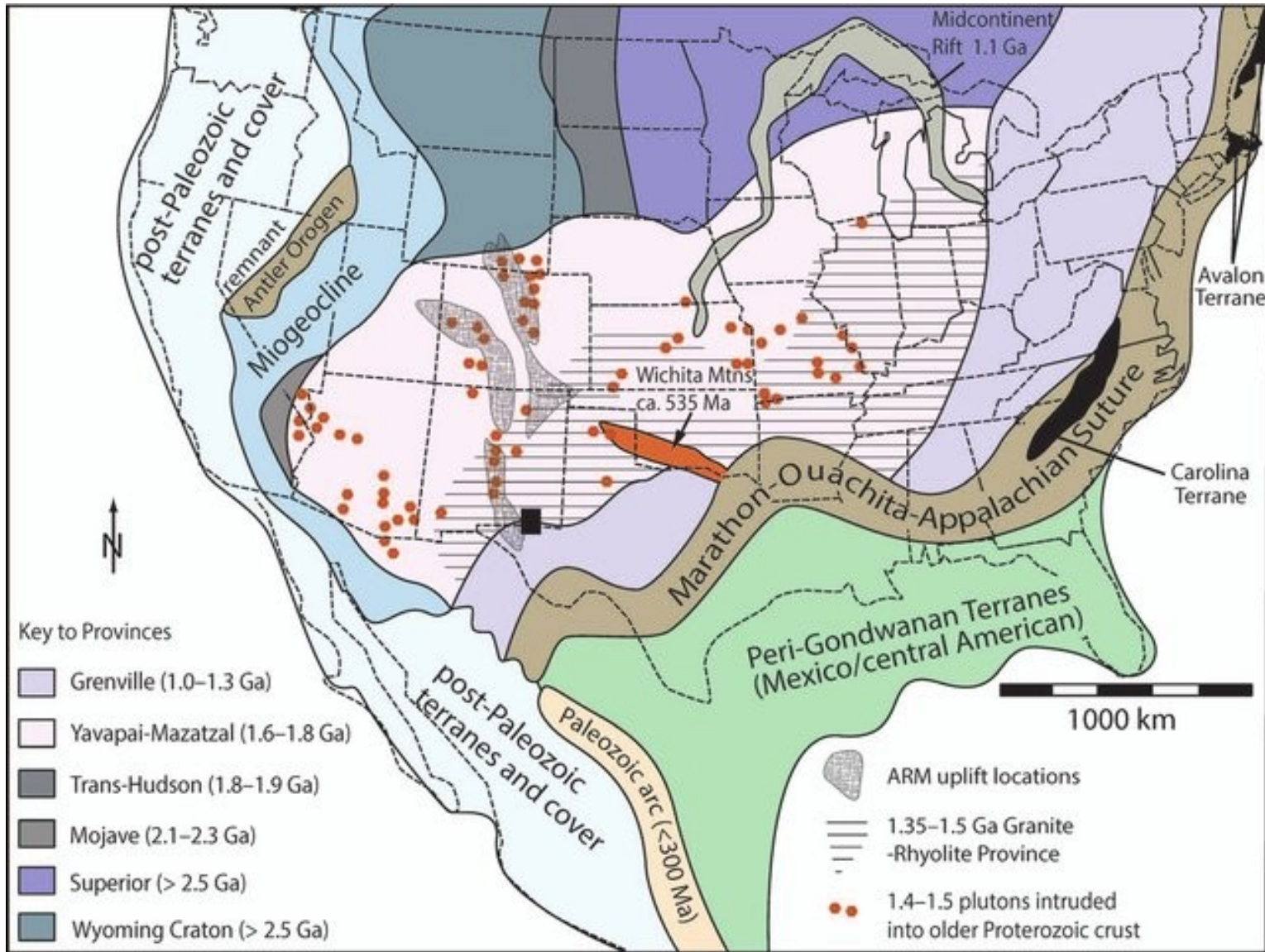
Alleghanian orogeny

Pásmo Quatchita-Marathon – alleghanská fáze, kolize s jihoamerickou částí Gondwany

Orogeneze Quachita-Marathon zahrnovala kolizi **Gondwany** a jižního okraje Severní Ameriky. Během **alleghanské** orogeneze v období mezi 325 až 260 Ma se uzavřel **Rheický** oceán a **laurentská** deska subdukovala pod na sever se sunoucí **jihoamerický** kontinentální oblouk.

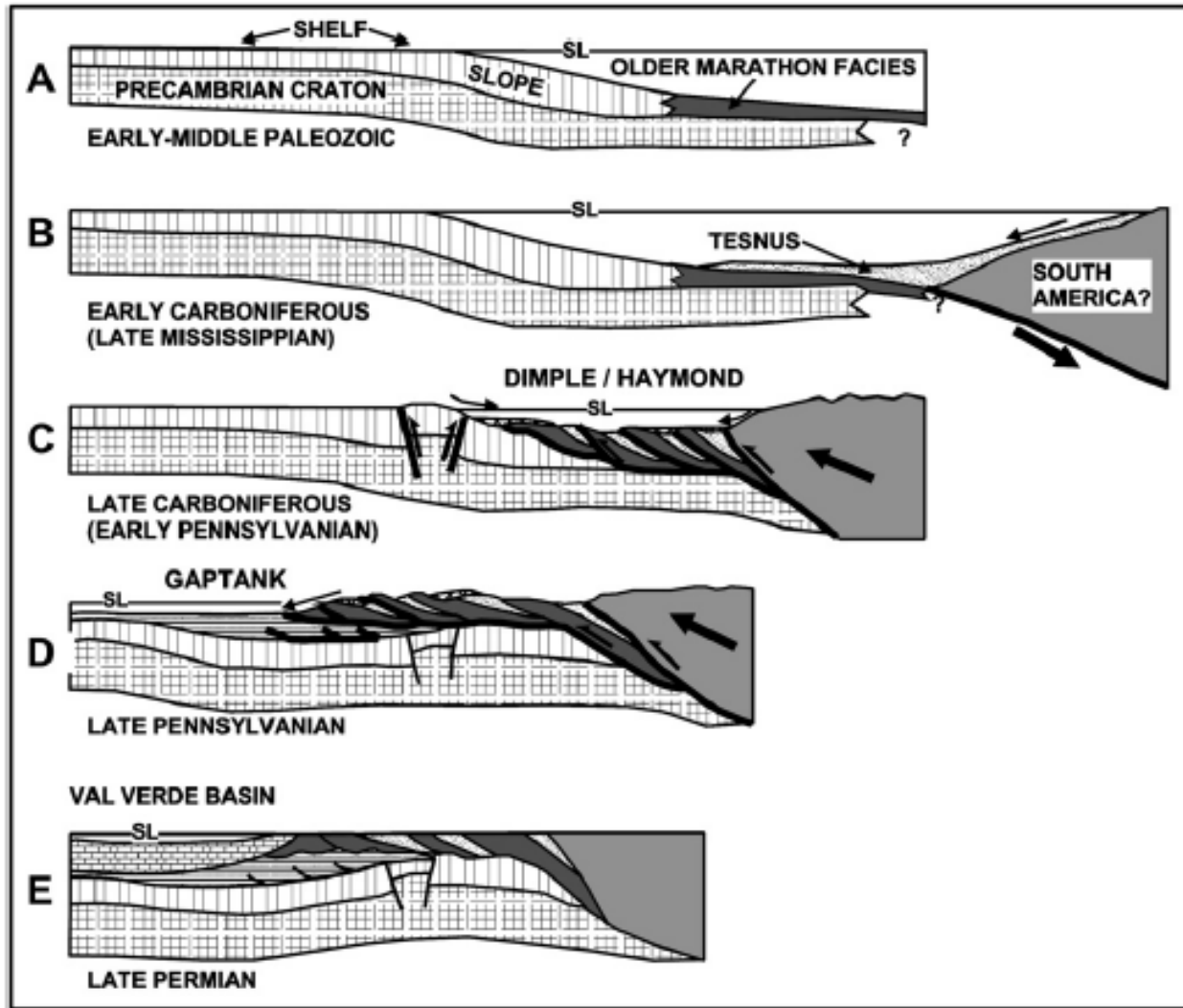
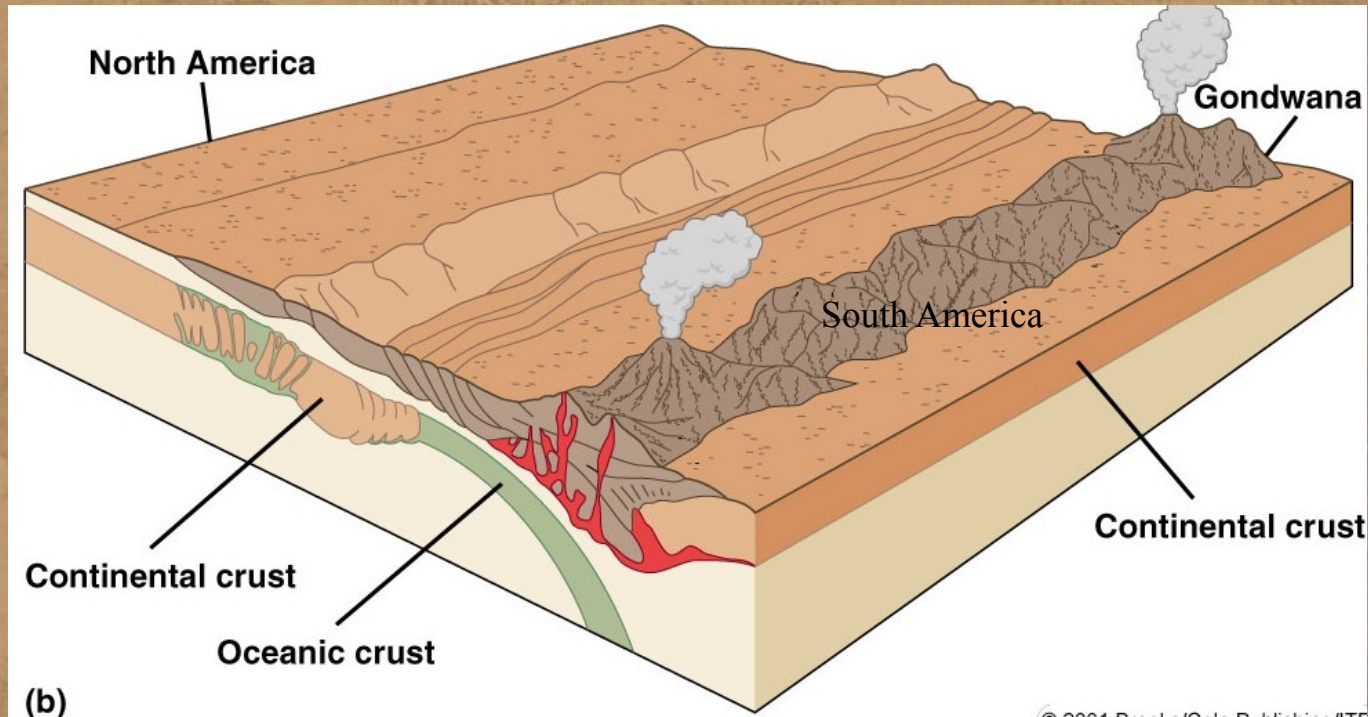

Fig. 9. Schematic diagram showing stages of the evolution of the Marathon thrust belt.

Ouachita Mobile Belt

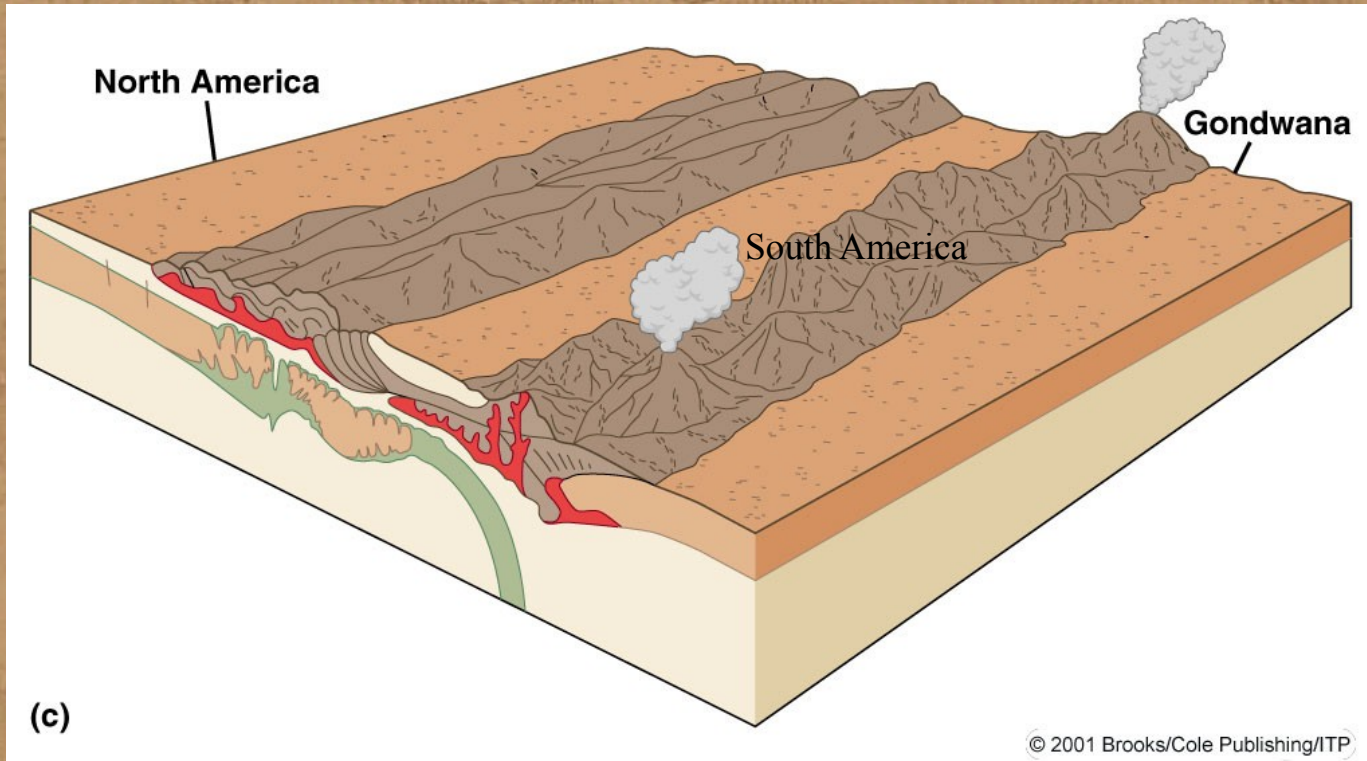
- Incipient continental collision between

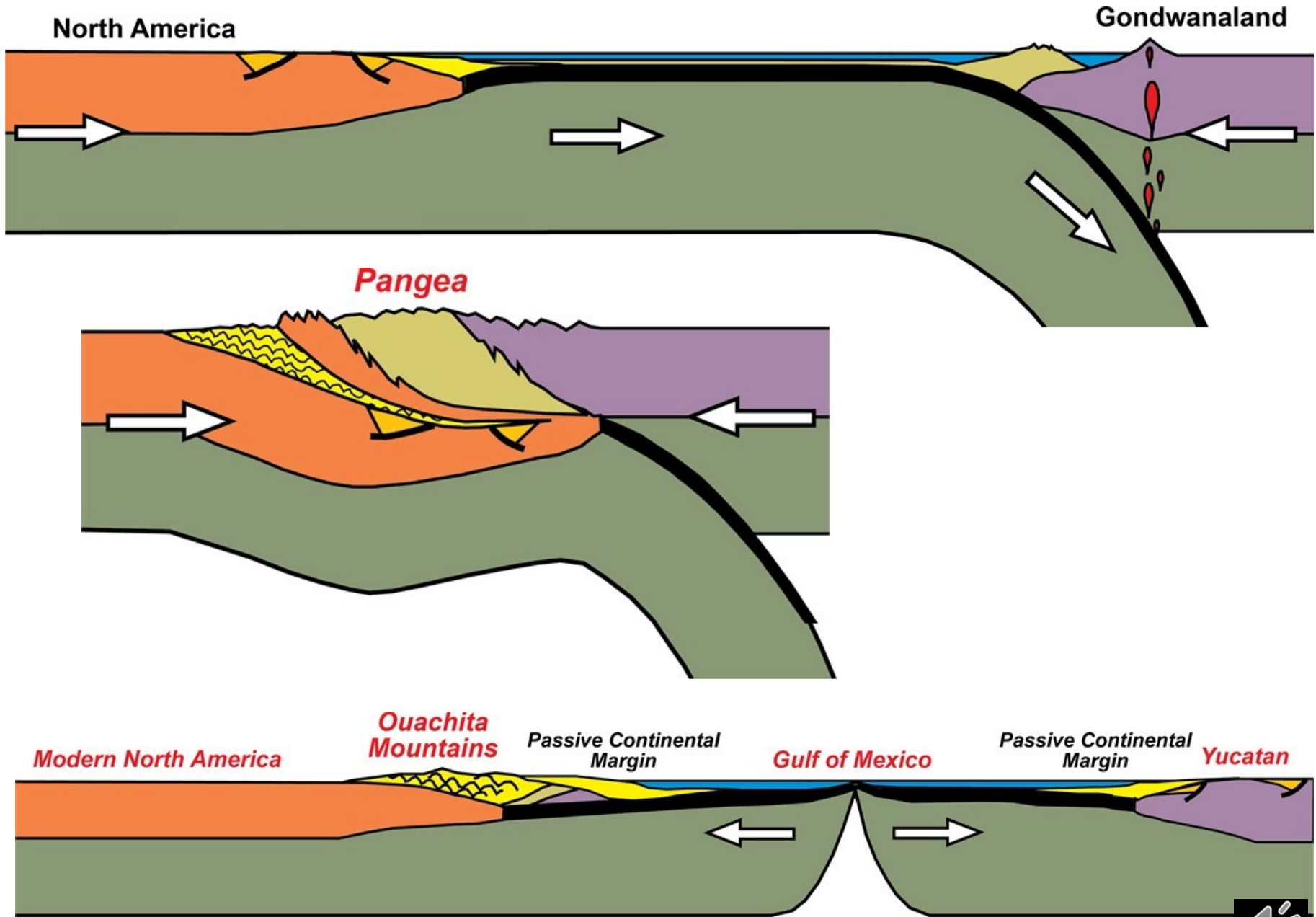
North America and Gondwana began during the Mississippian to Pennsylvanian

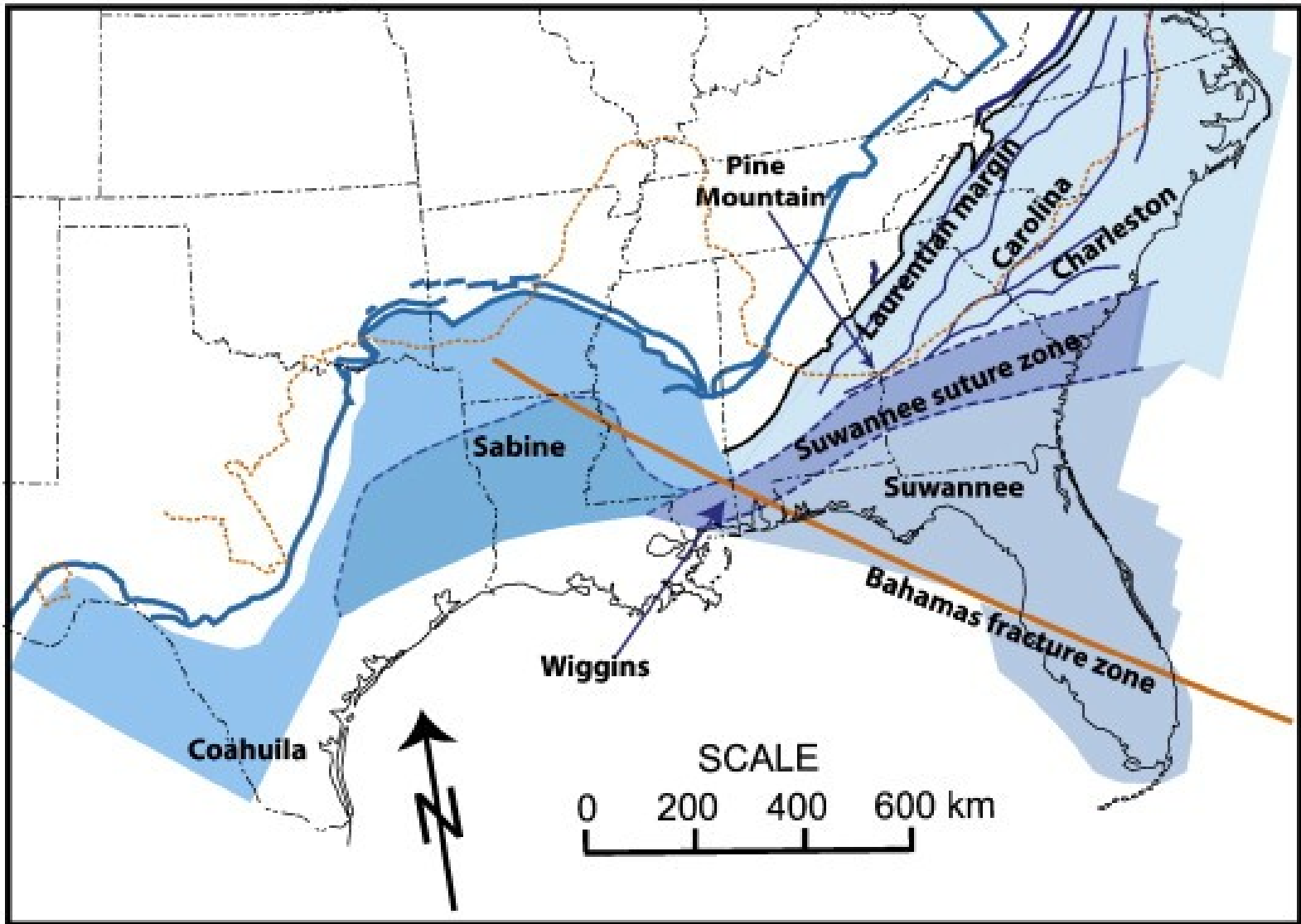
Ouachita Mobile Belt

- Continental collision continued during the

Pennsylvanian Period

Orogeneze Quachita-Marathon reaktivovala starší zlomové struktury v předpolí, kde se vytvořily v Texasu a Novém Mexiku významné **permské pánve** s důležitými ložisky **nafty a plynu**

Geologic Provinces of the Permian Basin

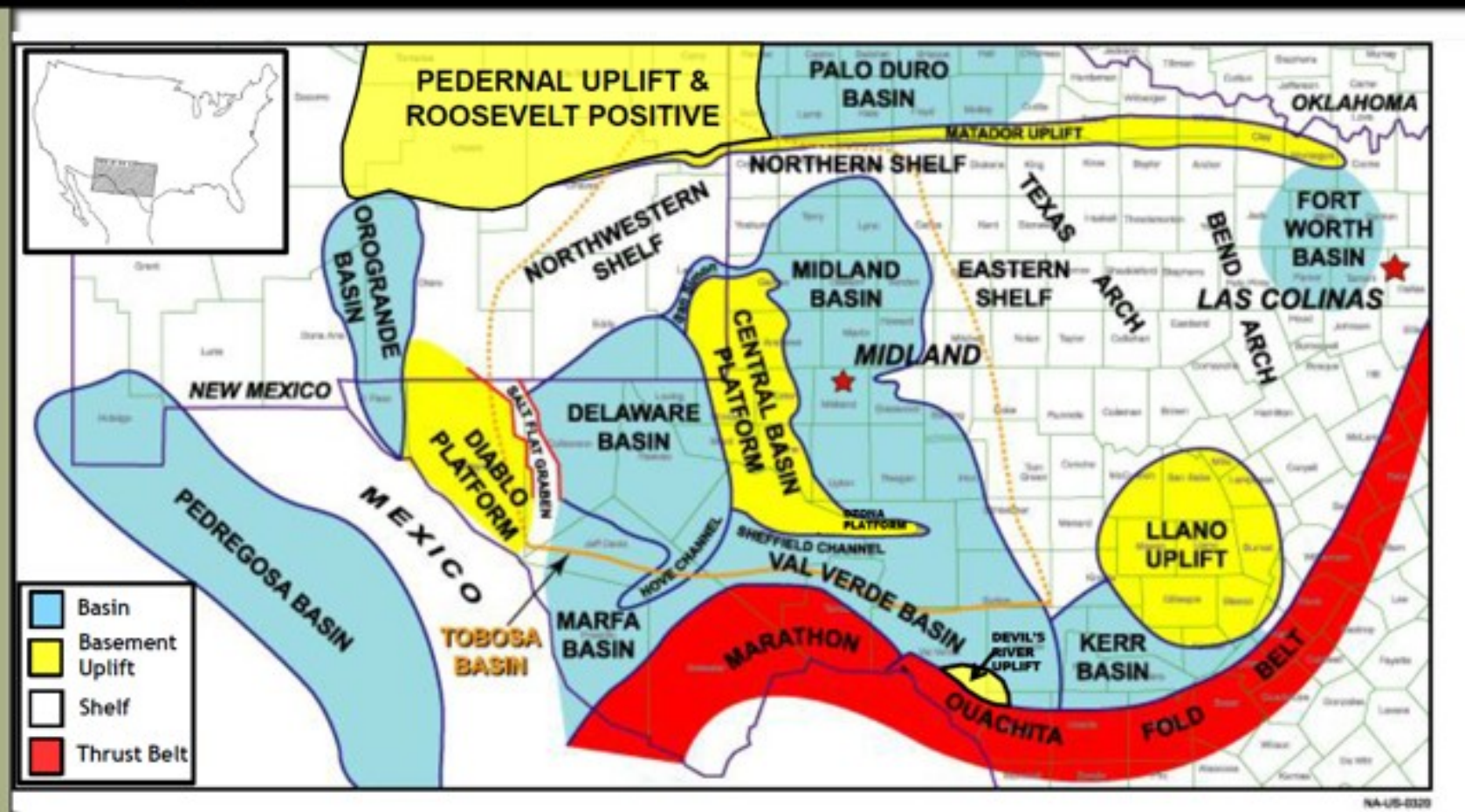

Fig. 1. The Permian Basin and its tectonic setting, after Pioneer Natural Resources.

